БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 67 (17.945). • 21 март 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ—БЕШ ЙИЛЛИККА

ИЛҒОР ТАЖРИБА— УМУМХАЛҚ МУЛКИ

Қўлга киритилган катта муваффақият, юксак маҳорат туфайли ўрнатилган рекорд, ишга туширилган янги объект, самарадорлик ва сифат йўлида забт этилган чўққи — улкан ғайрат-шижоат самараси, қаҳрамонона меҳнат ифодаси. Ана шу самаралар қанчалик улуғвор бўлса, юксак пировард натижага эришишда қўл келган илғор тажрибалар коллективларни шунчалик кўпроқ мафтун этади. Турли касб эгаларининг ўз иш жойларида маҳорат кўрсатиб меҳнат қилишлари давомида тўпланган бундай энг яхши тажрибалар авайлаб ардоқланиши, кенг ёйилиши керак.

Ўз издошларини топган, кўпчиликни қизиқтириб қолган ҳақиқатан ҳам самарали тажрибалар «жилға»си қўшила-қўшила ҳосил қилган улкан «дарё» қудратидан омилкорлик билан фойдаланилган жойларда, уни ниҳоятда сезгирлик билан тартибга солиб, йўналтириб турилган иш участкаларида беқиёс зафарлар қўлга киритилаверади. У экономикани тараққий эттиришда ҳамда халқ фаровонлигини ошириш учун кураш ҳаракатида ажойиб самаралар бериши ҳаётда тамоман ўзини оқлаган.

Жонажон партиямиз XXVI съезди ишлаб чиққан доно иқтисодий стратегияни амалга ошириш учун кураш жараёнида ҳаёт синовидан ўтган энг илғор иш усуллари, бой тажрибалар, мусобақа давомида туғилган ташаббуслар катта наф келтиради. Улар новатор ишчилар, миришкор деҳқонлар томонидан яратилган, қўлланган, такрорланган, кенг жорий этилган бўлса ҳам, ўз катта самараси, умумий ишимизга келтирадиган фойдасига кўра кўпчиликнинг мулкига айланиб қолганлиги билан қадрлидир. Хоҳ шаҳарда, хоҳ қишлоқдаги ишимизда мавжуд бўлган ҳамма ижобий тажрибаларни тобора бойитиб боришимиз керак. КПСС Марказий Комитети Пленумларида, айниқса ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездига Ҳисобот докладида илғор тажрибани саботматонат билан жорий этиш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхши йўлга қўйиш кераклиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик органларининг раҳбарлари илғор тажрибаларга кенг йўл очиб беришлари, уларнинг самараларини кўпайтириб бориш ҳақида астойдил ғамхўрлик қилишлари лозим. Экономикани тараққий эттиришда, халқ фаровонлигини юксалтиришда илғор тажрибалар битмас-туганмас резервлар манбаи эканлигини унутмаслик зарур.

Ўтган беш йилликда шаҳар ва қишлоқларимизда экономика ва маданий қурилишнинг барча соҳаларини юксалтириш учун кураш жабҳасида бой тажриба тўпланди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган юксак натижалари, 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик иқтисодий ҳамда социал ривожланиш давлат планини муваффақиятли бажарганлиги учун Ўзбекистон ССР яна — сурункасига саккизинчи марта КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Республикамиз меҳнаткашлари ленинча анъаналарга содиқ эканликларини ҳамиша намойиш қилиб келганлар. Шунинг учун эришилган натижалар билан қаноатланиб қолмаслигимиз керак. Ҳар бир кишининг ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришга қўшадиган ҳиссасини янада кўпайтириш учун янгидан-янги резервлар ва имкониятларни қидириб топиб, уларни омилкорлик билан ишга солиш лозим.

Олға томон қилаётган ҳаракатимизда Қизил байроқли коллективларнинг, Ватан мукофотларига сазовор бўлган ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибасидан ҳамма жойда ижодий фойдаланиш жуда муҳимдир. Энг яхшиларнинг тажрибасини ўнг минглаб кишилар такрорлаган тақдирдагина бу тажриба умумхалқ мулки даражасига кўтарилади.

Ишчи ва деҳқонларимиз орасида катта истеъдодга эга бўлган, ташаббускор, новатор, илғор тажрибаларни кенг жорий этишга қодир кишилар жуда кўп. Тошкентлик машинасоз Маҳмуд Мўйдинов, машҳур сут соғувчи Анастасия Чудная, марғилонлик тўқувчи Мухсин Қорабоев, қорақалпоғистонлик пахтакор, КПСС XXVI съезди делегати Пардагул Рўзимова, самарқандлик ишчи Салима Луқмонова каби юзлаб ишлаб чиқариш илғорлари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Уларнинг бири металларни тежаб ишлатса, иккинчиси кўп станокчилик ҳаракатининг ташаббускори, учинчиси эса янги ўзлаштирилган ерларда юқори ҳосил олиш устаси.

Экономикамизнинг турли тармоқларида — саноат корхоналарида, қурилишларда, транспортда, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида, чорвадорлар орасида ўз касбини пухта ўзлаштирган, ўзига яраша мактаб яратган илғор новаторларимиз борки, уларнинг тажрибаларини кенг ёйиш ҳақида жойлардаги партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик органлари астойдил кураш олиб боришлари керак.

Ўн биринчи беш йиллигимиз дадил қадам ташламоқда. Республика саноати маҳсулот реализация қилиш икки ойлик планини орттириб бажарди. Ўтган йилга нисбатан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортди. Асосий фондларни фойдаланишга топшириш анча кўпайди. Капитал маблағ ўзлаштириш ҳажми юксалди. Уй-жой биноларини фойдаланишга топширишда ҳам яхши натижаларга эришилди. 1981 йил зарбдор ишлар йили бўлиб қолажак. Қабул қилинган юксак мажбуриятларни адо этиш учун зўр ғайрат билан янада самарали ишлаш талаб этилади. Саноатда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 8—9 процент кўпайтириш, пландан ташқари 200 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш зарур. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг 70 процентига меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан эришиш вазифаси турибди. Экономиканинг бошқа соҳаларида ҳам катта миқёсдаги ишлар белгиланган. Бу, аниқ маром ва юксак суръат билан меҳнат қилишга даъват этади.

Партия ташкилотларининг бутун эътибори кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини янада оширишга қаратилиши керак. Ҳали ишимизда катта камчиликлар бор. Меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштириш, илғор иш усуллари, тажрибаларни жорий этиш учун шароит яратиб бериш муҳимдир. Фарғона азот ўғитлари заводи каби қатор корхоналар февраль ойи планини бажармасдан қолоқлар қаторига тушиб қолди. Баъзи қурилиш ташкилотлари объектларни вақтида фойдаланишга топширишни таъминламади. Ҳамма ерда ишимизга фойда келтирадиган прогрессив технологияни, илғор иш усулларини кенг жорий этиш юзасидан катта ташкилотчилик ишлари олиб бориш зарур. Бригада пудрати, қолоқларсиз ишлаш, кўп станокчилик ҳаракати, ҳосилдорликни ошириш ҳисобига пахтадан юқори ҳосил етиштириш каби тажрибаларни янада кенг ёйиш билан фаол шуғулланиш лозим.

Пўлат қуяётган металлург, деталь ясаётган машинасоз, газлама тўқиётган моҳир ишчи, молига парвона чорвадор, янги ҳосилга пухта замин яратаётган пахтакор, ҳавозада ишлаётган қурувчию монтажчи, ёнилғи тежаш ҳаракатини қилаётган транспортчи — барча касб эгалари партия XXVI съезди белгилаб берган улуғвор бунёдкорлик режаларини муваффақиятли адо этишда енг шимариб меҳнат қилмоқда, энг самарали иш усулларини қўллашга интиляпти. Ҳамма ерда прогрессив технология, илғор иш усулларига кенг йўл очиб берайлик. Илғор тажрибалар — умумхалқ мулки.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозининг Ф. Дадақулов бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси далаларида экиш қизғин бормоқда. Бригада аъзолари бу йил 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан дон ва 500 центнердан кўкпоя олишга қарор қилишган. Суратда: бригада далаларида маккажўхори экишда қатнашаётган деҳқонлардан А. Эгамбердиев, М. Раҳимов, О. Комилов ҳамда бригада бошлиғи Ф. Дадақулов (ўнгда) ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

Сирдарё ГРЭСи лойиҳадаги қувватга етказилди

ШИРИН, 20 март. (ЎзТАГ мухбири С. Свердлов). Бугун давлат комиссияси Сирдарё ГРЭСининг ўнинчи блокини фойдаланиш учун қабул қилди. Станция лойиҳадаги даражага — уч миллион киловатт қувватга етказилмоқда. Туташ система орқали беш қардош республика — Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистондаги истеъмолчиларни таъминлаб турган қудратли энергетика дарёсига яна бир оқим қўшилди.

Улкан қурилиш маррага етиб келди. ГРЭСнинг агрегатлари йил сайин графикдан илдам ишга туширилаверди, ўнинчи агрегат эса ҳамма рекордлардан ошиб кетди — энергетика блоки уч ойда монтаж қилиб бўлинди.

Бетончилар, пайвандчилар, монтажчиларнинг, шунингдек заводлардаги касб меҳнатчилари — токарлар, слесарлар, фрезерчиларнинг қудратли куч-ғайрати билан вақт тежалди. Ҳатто турдош касбдаги ўртоқни ёнингда кўрмасанг ҳам унинг мадади ишончлидир. Чунки улар станциянинг турбиналари ва генераторларига тамғаси қўйилган Ленинград металл заводида ва «Электросила» заводида, ёки энергияни ўзгартириб берадиган аппаратларни юборган Запорожье трансформатор заводида, Ереван, Барнаул, Олмаота, Фрунзе, Новосибирск ва бошқа шаҳарларнинг корхоналарида меҳнат қилишади.

Ўнинчи энергоблок қозони остида Шўртан конининг гази ловиллаб ёна бошлади. «Союзўзбекгазпром» бирлашмасининг меҳнатчилари йигирматадан ортиқ қудуқни қазиб, Ширингача катта қувур ётқиздилар. Пўлат артерия ҳали яқиндагина тоғ бургутлари парвоз қилиб юрган жойлар — Ҳисор тизма тоғидаги даралар ва довонлар оша ётқизилди. Бу ерда В. Боченков, Х. Ҳакимов, В. Сергеев бошлиқ бригадалар ҳақиқатан ҳам меҳнат зафарларига эришдилар. Шўртан — Сирдарё ГРЭСи қувури муддатидан илгари топширилди.

МЕҲНАТ— ИЛҲОМ МАНБАИ

Арманистонлик шоир Арманс Саакян В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари ва хизматчиларига «Одамлар ва самолётлар» деб аталган шеърини туҳфа қилди. Бу шеър корхонанинг йиғув цехида янгради. Бу ерда тушки танаффус вақтида самолётсозларнинг Ўзбекистонда ўтаётган Совет адабиёти кунлари қатнашчилари билан учрашуви бўлди.

Барча меҳмонларнинг нутқларида жонажон Ватан бахт-саодати йўлидаги илҳомбахш меҳнат одамни руҳлантиради, унга қувонч бағишлайди деган сўзлар янгради.

— Менинг ижодимнинг асосий мавзуи, — деб таъкидлади таниқли прозаик Владимир Попов — ишчилар синфининг шонли меҳнатидир. Шу боисдан ҳам алоҳида ҳаяжон билан шу цехга келдим, ҳозирги кунда корхонангиз меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари, режалари ва фикр-ўйларини билиб олдим. Биз, адиблар ана шундай учрашувлар, суҳбатлар вақтида партиянинг улуғвор режалари қандай амалга оширилаётганлиги билан конкрет мисоллар асосида танишиш орқали зарур ижодий бойлик оламиз. Сизнинг меҳнатингиз, сизнинг зафарларингиз биздар учун илҳом манбаидир.

...Вақтлар ўтади ва ҳозирги Совет адабиёти кунлари қатнашчилари учрашадиган Ўзбекистон меҳнат коллективларининг намояндалари янги асарларнинг қаҳрамонлари бўладилар. Доғистонлик шоира Фазу Алиева, москвалик прозаик Дмитрий Холендро ва бошқа меҳмонлар ана шу ҳақда гапирдилар.

Совет адабиёти кунлари қатнашчилари республика пойтахтидаги бошқа корхоналарда, В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетида ҳам бўлдилар. Совет кўпмиллатли адабиётининг намояндалари бўлган ёзувчиларнинг бир неча группаси республика бўйлаб сафарга жўнаб кетди. Улар Ўзбекистондаги саноат корхоналарининг меҳнаткашлари ҳузурида бўладилар, қурилишларга, кўпгина колхоз ва совхозларга борадилар. Ёзувчилар делегациясининг раҳбари, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари В. М. Озеров ана шу учрашувларнинг асосий мақсади ҳақида гапириб бундай деди:

— «Ёзувчининг меҳнати — партия ва халққа!» шиори Ўзбекистонда ўтаётган Совет адабиёти кунларининг тематикаси ва мақсадини акс эттиради. Ёзувчилар адабий кечалар, меҳнаткашлар билан ўтказиладиган суҳбатлар вақтида КПСС XXVI съездида қабул қилинган бунёдкорлик режаларининг улуғворлиги тўғрисидаги, ҳозирги поэзия, проза, драматургияни ривожлантириш йўллари ҳақидаги фикр-ўйларини ўртоқлашадилар. Меҳмондўст Ўзбекистон бўйлаб қилинадиган сафар кўпгина ажойиб кишилар билан танишиш имкониятини яратади, ҳар биримизга бундан буён ижодий иш олиб бориш учун ғоят бой материал беради, албатта.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИНЧА ШАНБАЛИК ОЛДИДАН

ҚИЗҒИН МЕҲНАТ КУНИ

Наманагандаги 2-пахта заводининг ишчилари ленинча коммунистик шанбаликка қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Улар худди шу куни зарбдорларча меҳнат қилиб, ишлаб чиқаришда энг юқори кўрсаткичга эришишга қарор қилдилар. 64 тонна юқори сифатли тола тайёрлашга, ҳаммаси бўлиб 124 минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилинди. Бу эса одатдаги ишчи кунидаги кўрсаткичга нисбатан бир ярим баравар кўп демакдир. Корхонанинг инженер-техник ходимлари ва хизматчилари эса корхона территорияси ва атрофини тартибга солиш, тозалаш ва кўкаламзорлаштириш ишларида фаол иштирок этадилар. 500 тупдан ортиқ манзарали дарахтлар, 1000 тупдан ортиқ гул кўчатлари ўтқазилади.

БИР ЯРИМ НОРМАДАН

Ўзбекистон ССР ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетига қарашли Тошкент тажриба-ремонт механика заводининг ишчи ва хизматчилари коммунистик шанбаликда актив қатнашиб, шу куни смена топшириғини бир ярим баравардан бажаришга қарор қилишди. Шанбалик ўтказиш бўйича тузилган махсус штаб ана шу кун учун аниқ тадбирлар белгилаб чиқиб, бажариладиган ишларнинг графигини тузиб бўлди. Шанбалик куни ҳайдов тракторларининг 30 дан ортиқ двигателини, 20 дан ортиқ гидрокомпрессорни ремонтдан чиқариш, кўпчилик эҳтиёт қисмларни тиклаш ишлари бажарилади.

Корхона коллективининг бир қисми Чимёндаги дам олиш зонасида ободончилик ишларида қатнашиб, 1000 тупдан ортиқ дарахт ва гул кўчатлари ўтқазишга сўз бердилар.

ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг 20 март куни бўлиб ўтган пленумида КПСС XXVI съездининг якунлари ҳамда шаҳар партия ташкилотининг съезд қарорларидан ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди.

Докладчи — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров ва сўзга чиққан нотиқлар тошкентликлар мамлакат коммунистлари анжуманининг тарихий қарорларини ғоят баланд руҳ билан кутиб олганликлари, шаҳар меҳнаткашлари шу қарорларни амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга шай эканликлари тўғрисида гапирдилар.

Хўжаликка партия раҳбарлиги даражасини янада ошириш, съезд материалларини кенг пропаганда қилиш билан боғлиқ масалалар пленум қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Пленумда сўзга чиққан кишилар партиянинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлашларини билдирдилар, тошкентликлар КПСС XXVI съезди белгилаган марраларга эришиш учун бутун кучларини сарфлайдилар, деб ваъда бердилар.

(ЎзТАГ).

МУБОРАК ГАЗ КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛИШИ МУХБИРЛАР ПУНКТИ

СУРЪАТ ОШИБ БОРМОҚДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ПРАВДА ВОСТОКА» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАР ПУНКТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Инженер қўлидаги ингичка найча учида ёндирилган газ алангаси реактор қаърида ғойиб бўлди. Аппаратнинг пўлат бағрида олов гуриллаб кетди. Қаттиқ вишиллаётган буғ қувурларга ўзини урди. Қопқоқларнинг штурваллари айлантирилди, насослар гувиллаб кетди.

Ишга тушириш бошланди!

Бу ерда Муборак газни қайта ишлаш заводи 3-навбати учта блокининг биридан сўнг табиий газдан соф олтингугурт оладиган установка ишга туширилмоқда.

Олтингугурт ишлаб чиқарадиган қувватни ишга тушириш — мураккаб иш. Реакторлардаги аланга унинг ичидан терилган ўтга чидамли ғиштларни қуритиб, бир ҳафтадан кўпроқ ёниб туради. Сўнгра ўтни ўчириб, установкадаги ҳамма нарса нормада эканлигини аниқлаш учун тўлиқ «ревизия» ўтказилади. Мана шундан кейингина маҳсулот олина бошлайди. Социалистик мажбуриятга мувофиқ бу иш 30 март куни амалга ошиши керак. Ишга тушириш даврида алоҳида қийинчиликлар кутилмаяпти: қурилиш ишлари, асосий аппаратлар ва қувурлар, электр занжирлари, приборлар сифатли монтаж қилинган. Бажарилмай қолган ишлар кўп эмас, улар тугалланмоқда. Бракка йўл қўйган изоляциячилар ишларнинг бир қисмини қайтадан бажармоқдалар. Приборчилар ўз ишларини тугалламоқдалар. Қурувчилар эритилган олтингугурт тўпланадиган махсус «ўра»ни жиҳозламоқдалар.

ЭРТАНГИ КУН

Бу ерда ҳеч ким қўлга киритилган дастлабки муваффақиятлар хотиржамлик учун асос бўлади деб ҳисоблаётгани йўқ. Энг мураккаб ишлар олдинда эканлигини ҳамма билади. Чунки ҳозирча фақат икки объект тайёр, мажбуриятга биноан эса шундай объектлардан йигирматасини ишга тушириш керак бўлади. Уларнинг ҳаммасини муддатидан илгари тушириш, ҳаммасини чўлнинг ғоят кенг майдонларида барпо этиш лозим.

Қурилишда май ойи энг мураккаб ой бўлади. Ўшанда икки градирня, завод ёрдамчи цехларининг блоки, газдан ажратиб олинган конденсатни юборувчи қувур ишлай бошлаши керак. Асосий вазифа эса май ойида Денгизкўл — Ховузак янги газ конини ишга туширишга тахт қилиб қўйиш керак бўлади. Бу ерда «Наипгазстрой» трестидан бўлган Туркманистон қурувчилари отрядлари ёқилғини комплекс тайёрловчи установкани монтаж қилишни бошлаб юбордилар. Айни вақтда 98 километр узунликдаги қувурариқ насос станциялари билан бирга ишга туширилиши керак. Чучук сув тақчиллигини сезаётган Муборакка ана шу линия орқали Қуйимозор сув омбори... «ёрдамга келади».

Газ тозалаш блокларини, турли хил иссиқлик ва энергетика установкаларини, қувурларни ва бошқа объектларни фойдаланишга топшириш муддатлари март ойидан сентябрь ойигача деб «ёзиб қўйилган». Газчилар билан қурувчилар ёқилғи истеъмол қилиш камаядиган ана шу иссиқ ойларнинг қадрига етадилар. Энг кўп нагрузка бериладиган қиш пайтида янги қувватларни ишга тушириш қийинроқ бўлади. Ўшанда ҳар бир куб метр газнинг ҳисоби олинади. Ҳозир эса қишгача беш республиканинг халқ хўжалиги ёқилғи-энергетика ресурсларига талайгина қўшимча маҳсулот олиши учун ҳам бу ишни бажариш наф келтиради.

МУҲИМ ҚАРОРЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Муборак газ комплексини ривожлантираётган коллективларнинг социалистик мажбуриятларини маъқуллаб, қурувчилар ва ишлатувчиларга бир қанча ёрдам тадбирларини белгилади. Қурилишнинг оператив штаби ташкил қилинганлиги ана шундай тадбирларнинг биридир. Штаб бу ерда ишларни мувофиқлаштириб туриши ва вужудга келадиган муаммоларни тез ҳал этиши керак.

Штаб ишлай бошлади. Биринчи мажлисда ишга тушириш жараёнида вужудга келадиган бир қанча танг жойларга барҳам беришга муваффақ бўлинди. Баъзи бир масалалар юзасидан қурилишга ёрдам зарур. Ёрдамни қуйидаги ташкилотлар бериши керак:

Ўрта Осиё темир йўли. «Узглавстройиндустрия» заводлари газ тозалайдиган навбатдаги блок учун йиғма темир-бетон деталлар тайёрлади. Ана шу деталларни Муборакка етказиб бериш учун очиқ вагонлар керак.

Республика Госснаби. Муборак учун шошилинч равишда бир неча ўнлаб прожектор ажратиб бериш талаб қилинади. Ўшанда «Мубарекгазпромстрой» бригадалари тунда ҳам ишлай оладилар.

Ишга туширилаётган аппаратлар кумуш рангга бўялмоқда. Бўёққа олифмой қўшилиши керак. Аммо олифмой йўқ. Унинг ўрнига газдан олинган конденсатдан фойдаланишмоқда. Демак, бўёқ мустаҳкам бўлмайди, бу эса металлнинг барвақт занглаши хавфини туғдиради.

«Узбекгидроэнергострой» тресты. Муборакка қўшимча равишда камида юз ишчини юбориши керак. Акс ҳолда электр подстанция қурилиши, конденсат сифатини контроль қилиш майдончаси, қозонхона ва бошқа объектлар қурилиши кечикиб кетади.

* * *

Мухбирлар пунктининг аввалги хабарида навқирон Муборак шаҳри учун уй-жой қурилишида йўл қўйилаётган жиддий қолоқлик тўғрисида гапирилган эди. Бу ерда уй-жойлар ва маданий-маиший объектлар қурилишининг боришини назорат қилиб турадиган махсус штаб ишлай бошлади. Кўрилган чоралар тез орада қурилиш суръатларида ўз ифодасини топиши керак. Айни вақтда «Союзўзбекгазпром» бирлашмаси Қашқадарёда қурилиш индустриясининг қудратли базасини ярата бошлади. Навбатдаги хабарда ана шу база тўғрисида ҳикоя қилинади.

Ю. КРУЖИЛИН.

«ПРОГРЕСС-12» МУСТАҚИЛ УЧМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 19 март. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан соат 21 дан 14 минут ўтганда биргаликдаги учиш программаси ниҳоясига етганидан кейин «Прогресс-12» автомат юк кемаси «Салют-6» — «Союз-Т-4» орбитал комплексидан ажратилди.

Юк кемасининг ажратилиш жараёни ва узоқлашувини учишни бошқариш марказининг мутахассислари ҳамда космонавтлар Коваленок билан Савиних назорат қилиб турдилар.

«Прогресс-12» кемаси Ер атрофи орбитасига 1981 йил 24 январда чиқарилиб, 26 январда эса «Салют-6» орбитал станцияси билан туташтирилган эди. Автомат режимда биргаликда учиш давомида ердан берилган командаларга мувофиқ станциянинг бирлашган мотор установкаси ёнилғи ва оксидловчи модда билан тўлдирилди.

Владимир Коваленок билан Виктор Савиних орбита бўйлаб учишининг биринчи ҳафтаси ниҳоясига етди. Белгиланган программага мувофиқ бугун космонавтлар станцияда тиклаш ишлари билан шуғулландилар. Улар комплекс физкультура тренажерини ҳамда биология экспериментлари ўтказиш учун мўлжалланган «Малахит» қурилмасини ремонт қилдилар.

Иккала космонавт ўзини яхши ҳис этмоқда.

Ер атрофи орбитасидаги иш давом этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми прокуратура органларида кўп йил самарали ишлаганлиги, республикада социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР прокурорининг биринчи ўринбосари ўртоқ Виталий Александрович **Зотовга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика мебель саноатида кўп йил самарали ишлаганлиги, меҳнатнинг илғор методларини, янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этганлиги, бирлашманинг ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажаришга шахсан катта ҳисса қўшганлиги, коллективнинг ижтимоий ҳаётида актив қатнашганлиги учун «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош инженери ўртоқ Леонид Васильевич **Куреневга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика мебель саноатида кўп йил самарали ишлаганликлари, ўнинчи беш йиллик топшириқлари, 1980 йилги социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги учун Нукус мебель фабрикасининг дурадгори Хилол **Оқназаров,** Бухоро мебель фабрикасининг станокчилар бригадири Тешақул Маҳмудович **Аҳмедов,** Фарғона мебель фабрикасининг шпон терувчиси Лидия Ивановна **Пучкова,** Олмалиқ мебель фабрикасининг шлифовкачиси Галина Георгиевна **Сироева** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими** фахрий унвони берди ҳамда Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги корхоналари ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари ва Жиззах шаҳридаги аккумулятор заводининг биринчи навбатини қуришда актив қатнашганликлари учун «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 1-механизациялашган кўчма колонна бўёқчи-сувоқчилар бригадири Елизавета Дмитриевна **Бердиёрова,** «Джизакстепстрой» бошқармасининг бошлиғи Ўриш Ҳамидович **Мажидов,** «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 4-механизациялашган кўчма колоннанинг электр пайвандчиси Иван Евдокимович **Тулупов,** «Мирзачульсовхозстрой» трестининг бўлим бошлиғи Роман Кириллович **Цой,** «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 3-механизациялашган кўчма колонна асфальт-бетончилар бригадири Абдураззоқ **Эргашев** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми меҳнатда катта муваффақиятларга эришганликлари ва Жиззах шаҳрида аккумулятор заводи қурилишида юксак кўрсаткичларга эришганликлари учун Жиззах шаҳридаги аккумулятор заводи қурилишида алоҳида ўрнак кўрсатган ходимлардан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ИЛҲОМ ЧАШМАСИ

Бутун совет халқи каби районимиз меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съезди белгилаб берган улуғвор режаларни рўёбга чиқаришга қаттиқ бел боғлаганликларини изҳор қилмоқдалар. Съезднинг тарихий ҳужжатлари зўр эътибор билан ўқиб-ўрганиляпти, ундан келиб чиқадиган вазифалар белгиланмоқда. Партия ташкилотлари юксак мажбуриятлар, янги ташаббусларни қўллаб-қувватлаб, сўз ва ишнинг бирлигини таъминлаш учун собитқадамлик билан кураш олиб бораётирлар.

Коммунистлар, барча меҳнаткашлар ҳаққоний равишда таъкидлашаётганидек, ўртоқ Л. И. Брежнев қилган Ҳисобот докладининг ҳар бир сатри келгуси ишларимизнинг жанговар дастури, жўшқин илҳом чашмасидир. Бу программ ҳужжатда партия ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштиришнинг конкрет йўл-йўриқлари жуда аниқ акс эттирилган.

Кремлдаги Съездлар саройида ўтган ҳаяжонли, унутилмас кунлар барча делегатлар каби менинг хотирамда ҳам ўчмас излар қолдирди. Муболағасиз айтишим мумкинки, съезд биз учун ғоявий чиниқиш мактаби бўлибгина қолмай, ҳар биримизга янги куч ва ирода бахш этди. Ҳеч шубҳасиз съезд ҳужжатлари партиявий-ташкилий ва сиёсий ишни ҳозирги давр талаби даражасида уюштиришда бизга энг муҳим қўлланма бўлиб қолади.

Шу кунларда бутун халқимиз съезд руҳи билан нафас олмоқда, съезд бағишлаган битмас-туганмас илҳом билан меҳнат қилмоқда. Район партия активи йиғилиши, идеология ходимлари кенгаши, назарий-амалий конференция ва семинарлар КПСС XXVI съезди якунларига бағишланди. 128 та бошланғич, 165 та цех партия ташкилоти ва партия группаси съезд ҳужжатларини оммага етказишда етакчилик қилмоқда. 446 пропагандист, райкомнинг 37 штатсиз лектори, 39 сиёсий докладчи, 300 дан ортиқ сиёсий ахборотчи, мингга яқин агитатор съезд материалларини пропаганда қилиш ва меҳнаткашларга тушунтиришда жўшқин фаолият кўрсатяпти.

Партия, комсомол маорифи ва иқтисодий таълим системасида, халқ университетларида 15 мингга яқин тингловчи КПСС XXVI съезди ҳужжатларини тематик план асосида ўрганмоқда. Биз яқинда «Хива» колхози бошланғич партия ташкилоти ҳузуридаги марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Отабой Худойбергановнинг, шунингдек, Тимирязев номли мактабдаги назарий семинар раҳбари Отабой Султоновнинг съезд материалларини ўрганиш бўйича машғулотларни ўтказиш борасидаги ибратли тажрибаларини район миқёсидаги семинарда оммалаштирдик. Энг яхши агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар тажрибасига бағишланган плакатлар чиқарилди. Район «Коммунизмга» газетаси ва маҳаллий радио съезд қарорларини пропаганда қилиш ҳамда амалга оширишга оид рубрикалар очиб, материаллар бермоқда.

Район партия, совет ва хўжалик раҳбарлари омма ўртасида сиёсий доклад ва лекциялар билан мунтазам равишда чиқиб турибди. Зуҳур Қурбонов, Роза Билалова, Эркин Қурбонов, Шукуржон Тоҳирова, Ёқутжон Ибодуллаева, Арслон Отаев ва райкомнинг бошқа кўпгина штатсиз лекторлари, сиёсий докладчилари фаолияти алоҳида диққатга сазовордир. «КПСС XXVI съезди — коммунистик қурилишда янги босқич», «КПССнинг халқаро сиёсати», «КПССнинг иқтисодий сиёсати», «Партия — совет халқининг авангарди» ва бошқа темалардаги лекциялар, ягона сиёсий кунда уюштирилаётган лекция ва докладлар тингловчиларда чуқур таассурот қолдирмоқда. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегатларининг ҳикоялари ҳамма ерда катта қизиқиш билан кутиб олинаётир.

Район партия комитети съезд ҳужжатларини меҳнаткашлар онгига етказиш соҳасидаги сиёсий ишни ҳаёт билан, ўн биринчи беш йиллик ва унинг биринчи йили вазифалари билан боғлаб олиб боришга катта аҳамият бермоқда. Вазифалар эса салмоқдор. Районимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил 44 минг тонна пахта, 11 минг тонна дон, 4500 тонна сабзавот, 6 минг тонна полиз маҳсулотлари, 870 тонна гўшт, 4982 тонна сут, бир миллион 650 минг дона тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришга азму қарор қилганлар. Фрунзе номли, Беруний номли, «Партия XXII съезди» ва Энгельс номли колхозлар пахта ҳосилдорлигини 45—50 центнерга етказиш, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Машариф Мавлонов, унинг издошлари Қурбонбой Йўлдошев, Норбой Раҳимов, Султон Машарипов каби пахта усталари бошчилик қилаётган бригадалар ҳар гектар ердан 60 центнердан хирмон кўтариш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Биз қолоқларсиз ишлашни ўз олдимизга амалий вазифа қилиб қўйдик. Ташаббускорлар юксак мажбуриятларни амалий иш билан мустаҳкамлаш, кўкламги экишни барвақт ва аъло сифат билан ўтказиш, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Биз янги беш йилликка эришилган ютуқлардан фахрланган ҳолда, янада юксак марраларни эгаллашга қатъий ишонч билан қадам қўйдик. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги, 1980 йилда ва ўнинчи беш йилликда иқтисодий ва социал ривожланиш давлат планларини муваффақиятли бажарганлиги учун районимиз КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Бу йил ҳам социалистик мусобақа пешқадамлари сафида бориш, КПСС XXVI съезди белгилаган режаларни, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини оғишмай амалга ошириш районимиз меҳнаткашларининг қатъий аҳдидир.

М. МАТКАРИМОВ,
Хива район партия комитетининг биринчи секретари.

КОСМИК ДАВР ХРОНИКАСИ

III.

✦ **1963 ЙИЛ 14 ИЮНДА** космонавт-учувчи В. Биковский бошқарган «Восток-5» космик кемаси старт олди, орадан икки кун ўтгач, биринчи космонавт аёл В. Терешкова «Союз-6» кемасида тахминан шу орбитага учиб чиқди. Шу учиш билан бир группа кемаларни бошқаришни пишиқтириш давом қилди. «Союз» кемалари ўртасида пухта радиоалоқа ўрнатилди. Валентина Терешкова космосда 71 соат ишлади.

✦ **1964 ЙИЛНИНГ 30 ЯНВАРИДА** икки станция (Ер йўлдошлари)дан иборат «Электрон» космик системаси муваффақиятли учирилди. Иккала аппарат битта кучли учирувчи ракета воситасида ғоятда хилма-хил орбиталарга чиқарилди. Олимлар шу илмий станциялар ёрдами билан Ернинг ички ва ташқи радиация поясларини ва улар билан боғлиқ физик ҳодисаларни ўрганишга киришиб кетдилар.

✦ **1964 ЙИЛНИНГ 2 АПРЕЛИДА** «Зонд-1» автомат станциясини олган кўп босқичли учирувчи ракета эксперимент тариқасида учирилди. Олис планеталараро учишларга аталадиган космик системаларни пишиқтириш шу экспериментнинг мақсади эди. Ўша йили 30 ноябрда яна бир «Зонд-2» автомат станцияси учирилди. У Марс планетаси сари юборилди. Бу космик аппарат ичида илк бор плазма моторлар космик шароитларда синаб кўрилди.

✦ **1964 ЙИЛНИНГ 12 ОКТЯБРИДА** кишн бошқарадиган космонавтикада муҳим бир босқич бошланди. Уч ўринли «Восход» кемаси орбитага чиқди. Бу учишда космонавт-учувчи М. Комаров, космонавт-илмий ходим Феоктистов ҳамда космонавт-врач Б. Егоров қатнашдилар. Улар бир сутка учдилар.

✦ **1965 ЙИЛНИНГ 18 МАРТИДА** иккинчи «Восход» ичида П. Беляев ва А. Леонов учдилар. Шу куни иккинчи айланиш бошида автоном скафандр кийган А. Леонов кемадан чиқди, ундан беш метрча узоқлашди ва бир қанча кузатишлар ўтказди. Шу учишда кема командири Ерга қайтиб тушаётиб илк бор қўлда бошқаришдан фойдаланди.

(ТАСС).

ФАННИНГ БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

СССР Фанлар академиясининг 19 мартда ўз ишини давом эттирган йиллик умумий йиғилишида сўзга чиққан олимларнинг нутқлари мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш воситаси сифатида илм-фаннинг таъсирчанлигини ҳар томонлама кучайтириш иштиёқлари билан йўғрилган. СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров нутқини, асосий докладларни муҳокама қилишда кўпгина илмий йўналишларнинг вакиллари қатнашдилар.

Ҳозирги замон фани коинот қаърига, атом ядроси ва тирик хужайра сирларига тадқиқот тафаккурининг кириб боришидангина иборат эмас. Фундаментал тадқиқот натижалари халқ хўжалиги учун муҳим ғоялар манбаи бўлиб тобора кўпроқ хизмат қилади.

Умумий йиғилиш минбаридан физиклар ўтказган тажрибалар таъкидлаб ўтилди. Бу тажрибалар янги материалларни, шу жумладан, қимматли хоссаларга эга бўлган монокристалларни яратиш билан ниҳоясига етди. Ўнинчи беш йилликда технологик ва медицина аҳамиятидаги янги лазерлар, жуда катта алоқа қувватига эга бўлган тола—оптик алоқа системалари пайдо бўлди. Электрон ҳисоблаш машиналарини, рақамли программа билан бошқариладиган станокларни янада такомиллаштириш учун, ғоят мусаффо материаллар ва бошқа кўп хил материаллар олиш учун муҳим ишлар ниҳоясига етказилди.

Келажак энергетикасига бориш йўлида янги қадам ташланди. «Токамак» типидаги установкаларда бошқариладиган термоядро синтези проблемаларини ҳал этиш билан боғлиқ бўлган жуда кўп тадқиқотлар бажарилди. Рязань ГРЭСида саноат кўламидаги янги магнитогидродинамик энергоблок яратиш борасидаги ишлар бошлаб юборилди.

Ўтган беш йилликда ўзининг физик-механик хоссалари жиҳатидан металл қотишмалардан устун турадиган принципиал янги конструкция материаллари олинди.

Генетиклар эришган ютуқлар асосида озуқа қўшимча моддалари, аминокислоталар, витаминлар, ферментлар, медицина аҳамиятидаги препаратлар олишнинг саноат технологияси ишлаб чиқилди. Буғдой, жавдарнинг янги серҳосил навлари, қишлоқ хўжалик экинлари заракунандаларига қарши юксак самарали воситалар ва бошқа кўп хил моддалар пайдо бўлди.

Шу билан бирга, илмий ечимлар жорий этилишини секинлаштирувчи камчиликларга ҳозирча барҳам берилгани йўқ. Йиғилишда келтирилган мисоллардан бирини келтирайлик. СССР Фанлар академиясининг химиявий физика институтида бундан 20 йил аввал форкамера — машъала усули билан ўт олдириладиган ички ёниш карбюраторли мотор ишлаб чиқилганди. Бундай мотор бензин сарфини 10—12 процент қисқартиришга, чиқариладиган газларнинг заҳарини анча камайтиришга имкон беради. Шунга қарамай, фақат шу йилдан Горький автомобиль заводида форкамерали мотори бўлган илк «Волга» автомобиллари ишлаб чиқарила бошланди.

Халқ хўжалигида илмий-техникавий янгиликлар ишлатиш йўлидаги тўсқинликларга кўпинча жорий этиш системасининг такомиллашмаганлигини сабаб қилиб кўрсатишади: у янгиликлардан фойдаланишни мажбурий қилиб қўймайди. Бунда ишлаб чиқарувчиларнинг истиқболли, лекин серташвиш ечимлардан бўйин товлашга уринишлари ҳам бунга таъсир кўрсатади. Аммо бу ерда олимларнинг ҳам бош қотирадиган ишлари бор. Йиғилишда сўзга чиққанлар КПСС XXVI съездида тадқиқот ташкилотларининг шаънига айтилган мулоҳазаларни назарда тутиб, фундаментал фан билан практиканинг алоқаларини мустаҳкамлаш зарурлигини айтдилар. Мамлакат коммунистларининг олий анжумани совет олимларига мурожаат этиб, илмий изланишларни тезлатиш ва чуқурлаштиришга, фундаментал проблемаларни ишлаб чиқиш билан бирга, ишлаб чиқаришда революцион ўзгаришлар ясашга қодир кашфиётларга куч-ғайратларни сарфлашга даъват этди. Шу беш йилликда 160 та катта илмий-техник программалар ишлаб чиқилади. Шуларнинг кўпчилигида Фанлар академияси иштирок этади. Мамлакатимиз қудратини мустаҳкамлаш, совет кишилари фаровонлигини ошириш бу программаларнинг пировард мақсадидир.

(ТАСС).

ТЕХНИКАГА— ПУХТАЛИК ГАРАНТИЯСИ

19 март куни Москвада очилган актив йиғилишида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида СССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитети корхоналари ва ташкилотларининг вазифалари муҳокама этилмоқда.

Давлат комитетининг раиси Л. И. Хитрун доклад қилиб, шу беш йилликда қишлоқ хўжалигига техника етказиб бериш ҳажми анча ортишини қайд этди. Мамлакатнинг 20 зонасидаги тупроқ-иқлим шароитларини эътиборга олувчи янги машиналар системаси ишлаб чиқилиб, жорий этилмоқда. СССР «Госкомсельхозтехника» ходимлари зиммасига машина-механизмларни синаш ва уларга хизмат қилиш вазифаси юкланган. Ремонт бўлимлари ва бошқа хизмат бўлимлари ўз базаларини анча мустаҳкамлашлари, хўжаликларни запас қисмлар билан таъминлашлари, шунингдек механизаторлар, инженер-техник ходимларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни таъминлашлари лозим.

Сельхозтехника бўлинмаларининг ҳамма иши моддий-техника ресурсларидан тўлиқ фойдаланишдан, шу йилги ва умуман беш йиллик планлар бажарилишига қаратилиши лозим.

Актив йиғилиши ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. С. Горбачев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари З. Н. Нуриев, А. К. Антонов, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудирлари В. А. Карлов, И. И. Сахнюк, СССР министрлари В. К. Месяц, А. А. Ежевский, К. Н. Беляк, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Министрлар Советининг, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари иштирок этмоқдалар.

(ТАСС).

Ўзбекистон металлургия комбинати меҳнат аҳли КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусобақани тобора қизитяпти. Бу меҳнат беллашувида ишлаб чиқариш новаторлари пешқадамлик қилмоқдалар. Суратда: корхонанинг илғор ишчиларидан (чапдан ўнгга) Г. Уляшин, ёшлар мураббийси Н. Сухоручкин, Н. Гибадуллин ва Н. Усмоновлар.

Ш. Алимов фотоси (ЎзТАГ).

КАТТА ВАЗИФАЛАР

19 март куни Москвада СССР бадиий академиясининг XXXVII сессияси иш бошлади. Академия президенти Н. В. Томский сессияни кириш сўзи билан очди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев «КПССнинг XXVI съезди ва ҳозирги шароитда маданий қурилишнинг асосий вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Съезд, деди нотиқ, мамлакатнинг социал-иқтисодий ва сиёсий ривожланишининг илмий асосланган программасини ишлаб чиқди ва тасдиқлади, совет жамияти ҳаётининг актуал проблемаларини ҳал этиш йўлларини белгилаб берди. Ўртоқ Л. И. Брежнев докладида маданиятнинг ҳозирги босқичдаги ривожланиши асосий хусусиятлари чуқур тавсифлаб берилди, адабиёт ва санъат арбобларининг эришган ютуқларига юксак баҳо берилди. Совет санъатидаги янги оқимнинг асосий манбаи аввало партиянинг маданий қурилишда тутган тўғри стратегиясидадир.

Докладчи ўнинчи беш йилликда совет маданияти тараққиётини нишонлаган муваффақиятларни таърифлади, янги масъулиятли вазифаларга тўхталди.

Пировардида П. Н. Демичев совет санъаткорлари КПСС XXVI съездининг қарорларини амалга ошира бориб, мамлакатнинг кўпмиллатли тасвирий санъати ва архитектурасини янгидан-янги ажойиб асарлар билан бойитадилар, деб ишонч билдирди.

(ТАСС мухбири).

БИЗНИНГ ТАВСИЯЛАР

ОЗУҚА ЕТИШТИРИШ РЕЗЕРВЛАРИНИ ТЎЛА ИШГА СОЛАЙЛИК

Чорвачилик — бугунги кунда қишлоқда зарбдор фронт, партия — XXVI съезди ана шундай деб белгилади ва эндиликда ўн биринчи беш йилликда чорвачиликни ривожлантириш бўйича марраларни аниқлашда ана шунга мувофиқ иш олиб бориш керак.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг 1979 йилда қабул қилган «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида республика партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари зиммасига 1980—1985 йилларда ҳар бир хўжаликда жамоат чорвачилиги ва гражданларнинг шахсий чорваси эҳтиёжларини тўла қондирадиган **барқарор** озуқа базаси яратилишини таъминлаш вазифаси юклатилган.

Бунинг учун ҳар бир хўжаликда озуқа етиштиришнинг комплекс программасини шундай ишлаб чиқиш ва амалга ошириш кераки, бунда жами экинзорлар, айниқса, суғориладиган майдонлардан оқилона фойдаланилсин, беда, маккажўхори, шунингдек, озуқабоп **оралиқ ҳамда такрорий экинлар** майдони кенгайтирилсин, уларнинг ҳосилдорлиги оширилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми республика чорвадорлари, мутахассислари, партия, совет, қишлоқ хўжалиги органлари ҳамда хўжаликларнинг раҳбарлари олдига янги беш йилликда гўшт, сут, тухум етиштиришни кескин кўпайтириш вазифасини қўйди. Олдинда катта вазифалар турибди. 1985 йилда гўшт ва сут етиштириш 1980 йилдагига нисбатан 1,5 баравар, тухум — 2 баравар ўсиши керак.

Республика колхоз ва совхозларида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришнинг энг муҳим шарти мустаҳкам озуқа базаси яратиш бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бироқ, кўплаб хўжаликларда озуқа етиштиришнинг аҳволи ҳали чорвачилик эҳтиёжларидан сифат жиҳатдан ҳам, миқдор жиҳатдан ҳам орқада қоляпти.

Кўк озуқаларнинг афзаллиги шундаки, уларнинг таркибида тўйимли моддалар мўл бўлиб, энг сифатли ва ширадор озуқа ҳисобланади. Республика хўжаликларида буни йўлга қўйишнинг барча имкониятлари бор. Кўплаб хўжаликларда молларни ёз фаслида беда, бир йиллик ўтлар, маккажўхори, лавлаги ҳисобига кўк озуқа билан узлуксиз таъминлашга эришиляпти. Кўк озуқа бир мунча арзон бўлиб, улардан фойдаланилганда маҳсулот ҳам арзонга тушади. Ёз фасли биринчи навбатда сут ва мол гўшти етиштириш учун жуда қулай пайтдир.

Кейинги йилларда қатор колхоз ва совхозларда озуқабоп ўсимликларнинг янги истиқболли турларини, биринчи навбатда, рапс, турп, горчица, перко каби экинларни ўстириб озуқа етиштиришни интенсивлаштиришнинг резервларини тўлароқ ишга солишяпти.

Бу экинларнинг қиммати шундаки, улар ҳар қандай об-ҳаво шароитларида ҳам мўл кўк поя ҳосили бераверади. Айни пайтда униб чиқишдан то ўриб олишгача бўлган қисқа муддат вегетация даврида бир неча марта ҳосил олиш имконини беради. Шундай қилиб, бу экинлардан силос ва ўт талқони тайёрлаш учун фойдаланилгани каби куздан то қишгача кўк озуқа сифатида фойдаланиш мумкин.

Суғориладиган экинзорлардан йил давомида фойдаланиш системасида оралиқ экинлар муҳим ўрин тутади. Уларнинг қимматли томони шундаки, беданинг биринчи ўримигача бўлган даврларда ҳам кўк поя ҳосили бераверади. Бу хил экинлардан юқори ҳосил олиш учун ҳозирданоқ уларнинг ўстирилиш жойи ва муддати, органик ва минерал ўғитлар солиш нормаси аниқлаб олиниши керак. Бу йил баҳорги экинларнинг кўпроқ қисмидан уруғ олиш учун фойдаланиш лозим.

Кўк озуқа моллар учун биологик жиҳатдан анча тўйимли ҳисобланади. Мутахассислар ёз фаслида молларнинг тўйимли моддаларга бўлган эҳтиёжини ана шу экинлар ҳисобига тўлароқ қондиришни таъминлашлари даркор. Шунинг учун озуқа етиштиришни қорамоллар ва айниқса, сигирлар учун ёз фаслида асосий ем-хашак кўк поя бўлишини ҳисобга олган ҳолда ташкил этиш зарур. Кўк поядан ўсимликлар ўсадиган бутун вегетация даврида фойдаланиш керак. Республиканинг кўплаб хўжаликларида шундай қилиняпти ҳам.

Қуйида тўйимли озуқа экинлари ҳақида батафсил маълумотлар берилади.

Перко — Хитой карами ва рапснинг озуқабоп дурагайидир. Уруғи жуда тез униб чиқади, совуққа чидамли, тез етилувчан, экканда кейин уч-тўрт кун ичида ниҳоллар пайдо бўлади. Бу экин намни хуш кўради. Бошоқли экинлар: арпа, сулига қараганда вегетация даврида 1,5—2 баравар кўп сув талаб қилади. Сув етишмаганлиги тезда билинади — кўк поя ҳосилдорлиги 50 процент пасайиб кетади. Перконинг кўк пояси мутлақо қуруқ моддага ҳисоблаганда гуллай бошлаш фазасида таркибида қарийб 23 процент протеин бўлади. Ҳар гектар ердан олинадиган оқсил миқдори кунгабоқар ва хашаки лавлагидан устун туради. Бу экинни бизнинг шароитимизда август-сентябрь ойларида экиш маъқул.

Перко экилгандан кейин 7—8 ҳафта ўтгач тўғри парвариш олиб борилганда гектаридан 450—500 центнердан кўк поя ҳосили беради. Тез ўсиши туфайли у бегона ўтларга бўй бермайди. Бу кўк пояни барча турдаги моллар яхши ейди, унинг хазм бўлиши ҳам осон. Етарли миқдорда нам ва озуқа элементлари бўлган шароитларда перко кузги ўримдан кейин ҳам эрта баҳорда ўшандай ҳосил бераверади. Перкодан яхши силос тайёрланади, аммо кўк поянинг сернамлиги сабабли 25—30 процент сомон қўшиш мақсадга мувофиқдир. Экиш пайтида уруғнинг 1,5—2 сантиметрдан қуйига тушмаслигига эътибор бериш керак. Ҳар гектар майдонга 10 килограммдан уруғ экиш лозим.

Рапс — кўплаб хўжаликларда озуқа сифатида кенг фойдаланилади. Бу экиннинг кўк пояси берадиган ҳосил гектарига 300 — 350 центнерни ташкил этади. У жуда юқори самара беради, чунки моллар рапсни иштаҳа билан ейишади. Рапсдан олинадиган озуқа тўйимли моддаларга бойдир. Кузги рапс ўсимлиги қуруқ моддага айлантириб ҳисобланганда унинг таркибидаги протеин 17 процент, мой — 4,5 процентдир. Рапс ётиб қолишга бардошлидир. У август—сентябрь ойларида ернинг 1,5—2 сантиметр чуқурлигига гектарига 10—12 килограмм нормада экилади.

Рапс ва перконинг қимматли томони шундаки, улар жуда эрта муддатларда ва кеч кузакда кўк озуқа беради, шу даврларда озуқа танқислиги сезилган бўлади.

Ёғли турп — совуққа чидамли ўсимликдир. Унинг уруғи 2—3 даража иссиқликда уна бошлайди. Вегетация даври қисқа, униб чиққандан кейин 30—40 кундаёқ гектарига 350—500 центнердан кўк поя бера бошлайди. Бу экин тўйимли моддаларни яхши қабул қилади, шунинг учун ўғитлаш ва суғоришни ўз вақтида ўтказиш керак. Ҳар гектар майдонга экиладиган уруғ нормаси 15 килограммдир. Ёғли турп таркибида 21 процент хом протеин бор — бу дуккакли экинлардагидан ҳам анча кўпдир. Турп ёппасига гуллаш даврида — ҳосил туга бошлаганида кўк озуқа учун ўрилади. Силослаш учун сал кечроқ ўриш тавсия қилинади. Уни силослаганда бошқа экинлар, хусусан, бошоқли экинлар сомони қўшиш мақсадга мувофиқ. Ёғли турп истиқболли экин саналиб, у молларни кузда кўк озуқа билан озиқлантириш даврини 20—25 кунга узайтириш имконини беради; шу йўл билан қишга тайёрланадиган озуқа учун кетадиган харажат камаяди.

Озуқа етиштиришни кўпайтириш учун катта резервлардан бири куз фаслида турли озуқабоп экинларни аралаш ҳолда экиш ҳисобланади. Август-сентябрда экилган экинлар молларни кўк озуқа билан озиқлантириш даврини қора совуқ тушгунча давом эттириш имконини беради. Аралаш экинларнинг бошоқли донли, дуккакли ва бошқа турлари анча қимматли кўк озуқа ҳисобланади. Улар тўйимлилигига кўра омухта емдан қолишмайди, аммо етиштириш учун кетадиган харажат анча камдир. Илғорлар тажрибаси ва илмий муассасаларнинг тавсияларига кўра ўтмишдош экинлар йиғиштириб бўлинганидан сўнг августнинг охирида, сентябрнинг бошида гектарига 60 килограммдан азот ва 40 килограммдан фосфор солиш керак. Одатда, ерни суғориш, сўнгра ҳайдаш керак, шунингдек, экин экилгандан кейин ҳам суғориш лозим.

Турли экинларни аралаш ҳолда экиш ўсиш шароитларига турлича таъсир кўрсатади, бир-бирини тўлдиради. Уларнинг барглари турли ярусларда жойлашган бўлиб, илдиз системаси турли чуқурликларга кетади. Бундай шароитда иссиқлик ва ёруғликдан яхши фойдаланилади, ҳосил ҳам мўл ва барвақт етилади. Аралаш экинлар тупроқда кўплаб органик модда ва азот қолдиради.

Аралаш экинлар ўзаро бир-бирини тўйимлилик жиҳатидан тўлдиради ва бойитади, моллар уларни яхши ҳазм қилади. Аралаш экинларда икки хил экин эмас, балки уч-тўрт хил, ҳатто беш хил экинлар экилади.

Бизнинг шароитимизда оралиқ, аралаш экинлар учун кузги-қишки даврда ғўза, маккажўхори, полиз экинлари, кечки сабзавот, картошка ва бошқа экинлар майдонига экиш мумкин. Совуққа биологик жиҳатдан мослашувчан экинлар сирасига жавдар, арпа, сули, вика, нўхатнинг қишбоп нави, шабдор, берсим, райграс, рапс, перко, сурепица, горчица киради.

Илғор хўжаликлар асосий ва оралиқ экинларни чоғиштиришнинг бир қанча схемасини қўлланишади. Август-сентябрда маккажўхори ўриб олингач, дуккакли аралаш экинлар экилади, баҳорда улар ўриб олингач, шу майдонларга маккажўхори, полиз экинлари, сабзавот экилади. Аралаш экинларни маккажўхори ва ўсиб турган ғўза қатор ораларига экиш мумкин. Бу экинлар пахта машинада икки марта териб олинганидан сўнг экилади.

Компонентларга бой экинлар аралашмаси республиканинг **ҳар бир хўжалигида** озуқа етиштиришнинг ажралмас қисми бўлиб қолиши керак. Улардан фойдаланиш экинзорлар ҳосилдорлигини кескин ошириш, гектаридан қўшимча 7—10 тоннадан озуқа бирлиги олиш имконини беради, донли концентрат озуқаларга кетадиган харажатни камайтиради ва энг муҳими — чорва маҳсулдорлигини оширади.

Экинлар структурасида перко, рапс, ёғли турп каби компонентларга бой экинлардан кенг фойдаланиш йил давомида молларга тўйимли озуқа бериш даврини 8—9 ойгача узайтириш имконини беради. Афсуски, кўпгина колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бу имкониятлардан яхши фойдаланишмайди. Маҳсулдорликни ошириш масаласини моллар рационида донли озуқаларни системасиз равишда кўпайтириш йўли билан ҳал қилишга уринишади.

Аралаш, оралиқ ва такрорий экинлар ҳам пахта каби алоҳида эътиборни талаб қилишини хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари яхши билишлари зарур. Бу экинларни экса бўлди — ўзи ўсаверади, дейиш нотўғри. Уларни маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озиқлантириш шарт.

Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, область ва район қишлоқ хўжалиги бошқармалари раҳбарлари ҳозирги пайтда колхоз ва совхозларга юқорида тилга олинган экинлар уруғини сотиб олишда ёрдам беришлари, хўжаликларнинг ўзида уруғчилик базасини ташкил этишлари керак.

Мустаҳкам озуқа базаси яратмай туриб чорвачиликни ривожлантириб бўлмайди. Озуқа етиштириш чорвачиликнинг унга бўлган эҳтиёжидан илгарилаб кетиши даркор. Фақат шундай қилингандагина бу тармоқни юксалтириш мумкин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Ворошилов районилик Ш. Турсунованинг аризасида кўрсатилган А. Шухбердиевнинг нотўғри ҳатти-ҳаракатлари тўғрисидаги фактлар қисман тасдиқланди. 1980 йилнинг 18 декабрь куни Арзиддин Шухбердиев жамоат жойида ўзининг безорилик ҳатти-ҳаракати билан Т. Саломовга оғир тан жароҳати етказган.

Безорилиги учун А. Шухбердиев жиноий жавобгарликка тортилган.

ГУРЛАН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Имзосиз хат юзасидан текшириш ўтказилганда фактларнинг қисман тўғрилиги аниқланди. Гурлан район алоқа тармоғи 1980 йилда район меҳнаткашларига пландаги 520000 сўм ўрнига 520340 сўмлик алоқа хизмати кўрсатиб, асосий турлар бўйича белгиланган планни ошириб бажарган. Лекин ҳозирги кунда айрим аҳоли пунктларига газета ва журналларнинг кечикиб етказилиши, шунингдек, телефон алоқасида узулишларнинг содир бўлиб туриши ҳамда айрим алоқа бўлимларида кадрлар қўнимсизлиги мавжудлиги аниқланди.

Текшириш якуни район алоқа тармоғи бошланғич партия ташкилоти йиғилишида атрофлича муҳокама қилиниб, алоқа тармоғи бошлиғи ўртоқ Б. Ўрозметов, почта алоқаси бўйича бошлик ўринбосари ўртоқ У. Болтаев ва алоқа тармоғи бош инженери ўртоқ М. Ражаповлар огоҳлантирилдилар ҳамда камчиликларни тугатиш учун конкрет чора-тадбирлар белгиланди.

ЭЛЛИКҚАЛЪА РАЙОН АЛОҚА ТАРМОҒИ:

— Газетхон Р. Хожимуратовнинг хати юзасидан текшириш ўтказилди ва хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам ўртоқ Р. Хожимуратов «Қирқ қиз» алоқа бўлимининг почтальони ўртоқ Аҳмедовнинг айби билан «Совет Ўзбекистони» газетаси ва «Муштум» журналининг январь ойи айрим сонларини ўз вақтида олмаган.

Почтальон Аҳмедовнинг иши алоқа тармоғи коллективи ўртасида муҳокама қилиниб, унга район алоқа тармоғи бошлиғининг буйруғи билан қаттиқ виговор эълон қилинди. Почтальонлар иши устидан назоратни бўшаштириб юборгани учун «Қирқ қиз» алоқа бўлимининг бошлиғи Алимбетовга виговор берилди.

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз ижодкор ёшларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда. Бунинг самараси сифатида адабиётимизда ўнлаб ёрқин истеъдодлар пайдо бўлмоқда. Бундан беш-ўн йил олдин номи ярқ этиб кўзга ташланган шоирлар ижоди эндиликда адабиётимизнинг етакчи қисмини ташкил этади. Бугунги совет шеъриятини Е. Евтушенко, А. Вознесенский, Р. Рождественский, У. Сулаймонов каби шоирлар ижодисиз тасаввур этиш қийин. Қуйида Совет адабиёти кунларида иштирок этаётган шеъриятимизнинг навқирон вакиллари асарлари эътиборингизга ҳавола қилиняпти.

ТУЛПОР...

Ўлжас СУЛАЙМОНОВ

Бутуниттифоқ Ленин комсомоли ва Қозоғистон ССР Давлат мукофотлари лауреати.

Тулпор!
Ғоздай адил кўкрак,
Нордай серғулу.
Бас келолмас
унинг пишқиришига
Довул, тоғ сели.
Ёв жигари, мана,
ўз қўлимдадир,
Бутун бир уюрни кетгум ўғирлаб
Алишмоқлик учун қора байирга.
О, дулдул сағриси,
Бамисли юрак — тим қора бўртик!..
Ҳасаддан йиғлайди
Қирқ кокил қизлар,
Кўкраклари тўла
Ҳадик ва орзу.
Ёшман мен, йўқсилман,
Тўйганман бу жирканч,
Оғу ҳаётдан!
Оёғимни ўпсин у лаънати хон,
Синдириб ташлайман қобирғаларин!
Беланурман ифлос қонига унинг,
Бетиловат кетгай муртад жасади!
Мовий денгизгача сермаб қилични
Учгайман бесовут, кўксимни очиб.
Бергин! Бермайсанми!!
Қолурсан доғда,
Ҳушимдан оғдирди у қора байир!..

Мирпўлат МИРЗАЕВ таржимаси.

САЛОМ, ЎЗБЕКИСТОН

Бойдулла САРНЎҒАЕВ,
қирғиз шоири

Салом сенга, қардош қўшни ўзбегим,
Жиловдорсан мен улоқда ўзинсам.
Салом сенга ҳамиша ёш Тошкентим,
Қадим Шарқнинг дарвозаси ўзингсан.

Салом сенга, қиёси йўқ далалар,
Куй таралар қўбизимдан-торимдан.
Қуллуғ сенга саховатли Сирдарё,
Пахта экиб, сув ичасиз Норимдан.

Салом сенга, бобокалон Самарқанд,
Номинг дилга муҳрланган эс таниб,
Олқиш сенга Улуғбекнинг диёри,
Минг йилларга шоҳид бўлган эсдалик.

Салом сенга, Ширинларнинг авлоди,
Ўн тўрт кунлик ойга ўхшаш камолинг,
Толасликман, қайчи-қуда элатмиз,
Фарғоналик менинг соҳиб жамолим.

Салом сенга, қардош қўшни ўзбегим,
Мирзачўлни қиёс этдим бархитга.
Бу гал энди ўзинг меҳмон бўлиб кел,
Арслонбобга, Ўш шаҳрига, Арқитга.

Турсунбой АДАШБОЕВ таржимаси.

ОНА

Танзила ЗУМАҚУЛОВА

РСФСР Давлат мукофоти лауреати,
Кабарда-Балқар шоираси

ЎЗБЕКИСТОНЛИК ОНАЛАРГА БАҒИШЛАЙМАН

Кимдир уйин авайлайди,
Биров кўйлагин,
Нозик безакларин баъзи бир одам.
Мунис онажоним авайлайман мен,
Оламда ягона давлатим — онам!

Бебаҳо хазина йўқдир дунёда,
Меҳр яралмаган кўз-кўзлаш учун.
Биз бироз эркамиз.
Биз бироз бола,
Онамиз ёнма-ён ҳаёт юрган кун.

О, она, онажон! Кўзда ёш, дилхун.
Баъзан талпинаман шошиб, сен томон.
Лекин бахтли дамда, омад кулган кун
Сени эслайманми, доим ҳар қачон!!

Оналик меҳринг-ла эркала, овут
Мендан ранжимагил, афв этгил мени.
Баъзан алам қилар, баъзи бир ношуд
Унутиб яшайди ўз онасини!

Мотам даҳшатидан қўрқмасдан, улар
Ҳаётда онасин кўмар икки бор.
Лекин вақт келади!
Бедод ўғиллар
Ўзи ҳам шу ҳолга бўлади дучор.

Онасин чорлагай, кеч бўлар, бироқ
Қабристон сукути ютар унларин.
Она! Яшасак-да гарчи биз йироқ,
Сен борсан, хотиржам ўтар кунларим.

Сен борки, ҳамиша уйим пурзиё,
Дарди-ғам абасдир сен борки, она.
Сен-ла бадавлатман, қилмагил гадо,
Кошона қалбимни этма вайрона!

Тошкент.

Аҳмад ТОШХЎЖАЕВ таржимаси.

ОҚШОМГИ САМОДА...

Аркадий КАНИКИН
РСФСР

Оқшомги самода қуш мисол елсам,
Чақнасам камалак янглиғ, бор ҳаққим;
Россия кенглиги аро жо бўлсам,
Одамлар ақлидан тўлишса ақлим;
Улар кучи билан бўлса дастим зўр,
Улар кўзи билан боқса кўзларим,
«Синовга шаймисан!» — деса юрт,
мағрур
«Шайман!» деб ҳайқирсам басдир,
дўстларим!

* * *

Сокин денгиз каби — тун-кеча, саҳро:
Туби, чегараси йўқ бир зимистон.
Шундай бошинг узра сарбаланд само,
Унда юлдуз ёнар, юлдузинг инсон.
Гоҳида кўзларинг илғамай қолар,
Шунчалик қуюқдир зулмат пардаси.
Умид юрагингни забт этиб олар,
Ғангитиб ҳам қўяр ногоҳ зарбаси.
Нигоҳларинг бўлса ҳануз самода,
Маъюс саслар, хира нурлар келади:
Балки қаердадир ғамлар омода,
Балки қаердандир шодлик елади.
Агар-чи зимистон аро мулойим,
Порлаб ёниб турса юлдузинг беғам,
Ҳаёт мангу, собит туюлар доим,
Оёғинг остида Ер ҳам мустаҳкам!

Муҳаммад АЛИ таржимаси.

САҲРОДА БАҲОР

Собит МАДАЛИЕВ.

Саҳрода баҳор ҳам туш каби қисқа.
Саҳро аста-аста унутар, мана —
Беш кун бурун мовий осмон остида
Барханлар зангори тоїпланганини,
Кундузга асалдек ҳидини тутиб
Ер бағирлаб гуллаб ўтганин жузғун.
Ҳали ерга тушмай қуриган ёмғир
Замин чанқовини боса олмади.
Ҳаммаёқ қуриди,
Ёнди ва учиб кетди —
Фақат тиканаклар қолди яланғоч,
Фақат тошдек қотди саксовулнинг шохлари.

Мен тирик нарсани қидирдим.
Фақат бир марта
Қаршимда ҳайратдан қотиб қолганча,
Менга совуқ ва қаҳрли кўзларини тикди
Ёшгина эчкемар.
Кейин бирдан
Норози бўлганча чириллаб
Қочиб кетди думини ликиллатиб.
Фақат бу учрашув қувончи
Ҳаводек қайноқ тернинг жилғаси
Оқиб тушди
орқамни
куйдириб...
Бир ҳафтадан сўнг Москвага учдим —
Унда қорлар эриб тугаган,
Куртаклар бўғриқиб очилган эди.
Ҳаво — хушбўй,
Туманлар ювган
Нафасини улашар эди
Мендан олдин учиб келган навбаҳор.

Хуршид ДАВРОН таржимаси.

Шу кунларда республикамизда Совет адабиёти кунлари — катта адабиёт байрами давом этмоқда. Мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган шоирлар, адиблар ва адабий танқидчилар республикамиз ижодкорлари билан фикр алмашмоқдалар. Ўлкамизда қизғин давом этаётган кўкламги дала тадбирлари билан яқиндан танишмоқдалар. КПСС XXVI съездида белгилаб берилган улкан вазифаларни амалга ошириш борасида қилинаётган самарали ишлар меҳмонларимиз қалбини ҳаяжонга солмоқда. Совет адабиёти намояндалари республикамиз шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, ишчилар, қурувчилар, халқ хўжалигининг ходимлари билан мулоқотда бўлишмоқда.

Меҳмонлар республикамиз пойтахти билан ҳам яқиндан танишдилар. Суратда: ёзувчи Алим Кешоков ва шоира Римма Казакова Ленин майдонидаги Парадлар аллеясига дарахт ўтқазмоқда.

Р. Шагаев ва Б. Юсупов фотоси.
(ЎзТАГ).

НОН

ҲИКОЯ

Вадим КОЖЕВНИКОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Будапештдаги «Ганс Мавек» машинасозлик заводининг Маданият уйида совет ва венгер ёзувчилари адабий кечаси ўтказилаётган эди.

Кеча икки қисмдан иборат бўлиб, биринчи қисмида ёзувчилар, иккинчисида китобхонлар сўзга чиқишлари мўлжалланганди.

Раислик қилувчи навбатдаги сўзни бера туриб, совет ёки венгер ёзувчисининг номини тилга олганида, залдаги жонланишга қараб мазкур ёзувчиларнинг асарлари бу ердагиларга маълум эканлигини билиб олиш мумкин эди ва бу совет адибларини қувонтирарди: ахир хорижий мамлакатда сенинг китобларингни биладиган кишилар билан учрашувдан ҳам ортиқроқ қувонч бўладими!

Шоирлар шеър, носирлар эса ўз асарларидан парчалар ўқиб беришарди. Хуллас, кечанинг биринчи қисми яхши ёки қоидасини келтириб айтганда, самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

Иккинчи қисмга келганда шуни очиқ эътироф этиш керакки, жаҳон социалистик системаси адабиётга нисбатан талаби ғоят катта ва шундай баҳамжиҳат китобхонлар активини вужудга келтирдики, социалистик дунё ёзувчилари уларнинг саволларига оқилона жавоб қайтариш учун бақамти бўлиб иш кўришдан бўлак чоралари йўқ. Ёзувчилар олдига қўйилаётган талаб эса хоҳ Москвада, хоҳ социалистик мамлакатларнинг бошқа пойтахтларида бўлмасин, моҳият эътибори билан бир хил. Бу талаблардан эса ҳеч қаёққа қочиб қутулолмайсан.

Гарчанд завод ишчилари ҳозирги замоннинг баркамол образлари яратилган китоблар камлиги ҳақида ўзларининг венгер ёзувчилари олдига талаб қўяётган бўлсалар ҳам, биз совет адиблари ҳам ўз уйимизда бундай талабларни рус тилида такрор ва такрор эшитганмиз. Бинобарин айни вақтда қаламкаш венгер биродарларимиздан кам изтироб чекаётганимиз йўқ эди.

Инсоннинг маънавий дунёсини очиб бериш борасида биз адиблар масъулмиз, албатта. Аммо инсон қалби фазо эмас, ҳатто энг мукаммал ракета техникаси ҳам унга кириб боришдан ожиз.

Адабий кечага раислик қилувчи ёзувчилар жонига оро кирди. У ўрнидан туриб, очиқ кўнгиллик билан залдагиларга мурожаат қилди:

— Биз бу ерга тўпланганлар бир коллективнинг аъзоларимиз, узоқ йиллардан буён бирга ишлаб келяпмиз. Бир-бирларимизни яхши биламиз. Хўш, қани айтинглар-чи, шу ўтирганлардан қай биримизни бошқалар унга эргашиш ва тақлид қилишга арзийдиган қаҳрамон деб атай оламиз? Ёзувчилар ўз асарларининг қаҳрамонлари қилиб олишга кимни тавсия эта оламиз? Марҳамат, номларини атанглар!

Залда бошланган жонланиш бир оз босилгач, раислик қилувчи гинахонлик билан гапирди.

— Мана, кўрдинглармн, бу шунчаки осон иш эмас. Ёзувчига эса яна ҳам оғир. У қаҳрамонни ёлғиз танлайди ва шу танлаганига бутун инсоният олдида масъулиятни ўз зиммасига олади. Бизлар эса унга маслаҳат беришга ҳам иккиланиб турибмиз...

Хуллас, усталик билан айтилган бу гаплар тўсатдан аудиторияни ёзувчилар ўтирган саҳнага яқинлаштиргандай бўлди. Кеча ўзаро суҳбат маромига ўтди, дилкаш хонадонда меҳмонлар мезбонга айланганидек самимий вазият вужудга келди...

Суҳбат узоқ давом этди, дунёда айтилмаган гап қолмади: адабиёт бир халқ тажрибасини иккинчи халққа етказишда энг нозик восита эканлиги борасида, ер юзида янги дунё қурилаётган ҳозирги бахтиёр дамларда халқларимиз қалбларига маънавий руҳ бағишлаш нақадар муҳимлиги ҳақида фикр олишилди. Шунингдек инсон санъатдан лаззатланиши хусусида ҳам гапирилди.

Ой Буда тепаликлари узра суза бошлади, Пешт текисликларида чироқлар ўчди, Маданият уйи деразаларидан эшитилиб турган кўча шовқини борган сари пасая борди. Тун ярмидан оққан эди. Совет адиблари эса эрта тонгда реактив самолёт ТУ бағрида Венгриядан жўнаб кетишлари керак.

Учиш олдидан дам олишимизни ўйлаб, дўстларимиз биз билан қайта-қайта хайрлашишарди-ю бироқ суҳбат чўғи яна алангаланиб, савол кетидан савол туғилар, бу ширин суҳбатни ҳеч ким биринчи бўлиб тарк этгиси келмасди.

Мен ўралашиб, дўстларимдан ортда қолдим. Улар мени кутмай, кетиб қолишди. Меҳмонхонагача ёлғиз кетмоқчи бўлиб турганимда, завод ишчиларидан бири кузатиб қўйишини айтди.

Мен бу кишини аллақачон кўз остига олган эдим. У бизнинг сўзларимизни катта эътибор билан тинглаб ўтирган эди. Юз ифодасидан унинг рус тилини билишини сездим, чунки таржимон гапира бошлаганда, у дам олаётгандек ўтирарди.

Будапештни севаман. Виқор тўкиб турадиган бу сўлим шаҳар атроф-муҳит манзарасига ғоят уйғунлашган. Унга Буда тепаликларидаги гулзорлар уфириб туради, Дунай оқар тиғдай ярқирайди, кўприклари ҳашаматли пештоқларга монанд, ҳамма ёқдан бирдай кўзга ташланадиган Геллерт тоғида ҳалок бўлган қаҳрамон совет жангчилари хотирасига қад кўтарган ҳайкал парвоз этаётгандек яққол кўриниб туради. Буда тепаликларида бўлиб ўтган оғир жанглар кўз олдимга келди. Қалбимни ўша кунлар ҳақида ҳали ёзилмаган сўзлар тиғдай тила бошлади.

Биз Будапештнинг сокин кўчаларидан борардик, Буда чироқлари қоронғи тундаги юлдузлар каби жимирларди. Мен шеригимдан сўрадим:

— Сиз рус тилини қаерда ўргангансиз?

У тортиниброқ жавоб берди:

— О, мен бу тилни унчалик яхши билмайман. Отам яхши гапирарди. — У менга чала-чулпа ўргатган.

— Отангиз ким бўлган?

— У биринчи жаҳон урушида ҳарбий асир тушган. Уралда ўрмон кесиб ташиган. Ўзи дурадгор. Бунинг аҳамияти бўлмаган, модомики асир тушган солдатми, ишлаши керак. Бир минг тўққиз юз ўн еттинчи йилда большевиклар сафига ўтган, Қизил гвардия отрядини уюштириб, жанг қилган. Шундан сўнг Москвага бориб, Қизил офицерлар мактабига кирган. Сўнгра Ленин соқчиларидан бири бўлган, Отам Михельсон заводида Лениннинг ёнида бўлмаганига ҳали-ҳали ачинади. Борди-ю, бўлганида, Ленинни ўз гавдаси билан тўсарди. Хавф туғилганда Ленинни муҳофаза этиш топширилган кишига хос иш тутарди. Бироқ Ленин соқчисиз кетган эди. Ленин яраланганда, отамга Ленин ётган уйни қўриқлаш буюрилган. Навбат алмашиш вақти келганда, отам яна Ленинни қўриқлашга қолган. Ленин соғайиб турганда, отам соқчиликда бўлган. Шунда Ленин отамга:

— Бу қадар кўп ухламаслик яхши эмас, — деган.

— Бироқ отам рус тилини ўша пайтда ёмон билмаган бўлса-да, русча тушунмайман деган. Отам қув, ўжар мадьярлардан.

Ленин отамни курьерликка юбориб турган. Бир гал Петроградга юборганида пакет билан бирга Ленин унга ўз нон паёгини ҳам бериб:

— Мана бу нонни олволинг, Петроградда очарчилик, у ерда Москвадан олиб борган нонни ейиш керак, — деб тайинлаган.

Отам Лениннинг нонини сира олгиси келмаган. Бироқ Ленин бу буйруқ, дегандан кейингина нонни ночор олган.

Петроградга пакетни олиб борганда, отам одамларга Ленин нон паёгини кўрсатган. Кейин Москвага қайтгандан кейин ҳам ўртоқларига Лениннинг нонини кўрсатган. Сўнгра Ленин уни бир минг тўққиз юз ўн тўққизинчи йили революция бошланган Венгрияга юборганида ҳам, отам шу нонни венгерларга кўрсатиш учун Венгрияга олиб кетган. Бу — революция учун ғоят муҳим бўлган.

Бироқ бизнинг революциямиз мағлубиятга учраган. Шундан сўнг Россияга кетиб қолган. У Ленин вафотидан кейингина қайтиб келди. Одамлар отам ҳузурига келиб, Ленин билан қандай учрашганини эшитишарди. Отам Ленин ҳақида ҳикоя қилиб берарди, барча коммунистлар яхши биладиган Ленин ҳақида сўзларди.

Биз Дунай ёқалаб борардик. У оппоқ булутлардек ҳалқа уриб буғланарди. Шаҳарда чироқлар ўчди. Гўё вақт ҳам тўхтаб қолгандек туюларди. Ҳамроҳим ўша тортинчоқлик билан сўзини давом эттирди:

— Энди отам ҳақидаги гапларни билиб олгач, унинг ўғли ким экан, деб ҳам сўрарсиз.

Иккинчи жаҳон уруши бошланди. Ўшанда мен ўн тўққиз ёшда эдим. Фашистларга қарши чехлар билан бирга курашиш учун Чехословакияга кўчиб кетдим. Бошқача йўл тутишга илож йўқ, чунки Венгрия буржуазияси немислар томонига ўтиб олган эди.

Кейинчалик фашистлар Чехословакияга бостириб кирганларида, мен ҳарбий курсантлар группаси ҳамда дўстим Ковач билан фашистлар турган жойга ўтиб, уларнинг бункерларини портлатдим. Тун, ёмғир шивалаётган эди. Биз тажрибасизликдан ёндирган бикфорд шнуримиз ёмғирда ўчди, деб ўйлабмиз. Мен Ковач билан бирга шнур ёнаётганмикин, деб пастга тушган эдик, шу пайт бункер портлаб кетди. Мен оғир яраландим. Бир кўзим кўр бўлиб қолди. Икки ой госпиталда ётиб чиқдим. Фашистлар Чехословакияни забт этишди. Мен ватанимга қайтдим. Аммо ҳукумат мен Чехословакия армиясида хизмат қилганимни билибди. Шундан кейин мени сиёсий муҳолифликда айблаб, иш беришмади. Сўнгра гестапога чақиришди. Уч ярим ой қийнашди. Бироқ мен инсонманку, ҳаммасига чидадим. Сўнгра биз эллик икки маҳбусни Дунай соҳилига олиб бориб ота бошлашди. Мен ўзимни сувга ташлаб, анчагача сув остида турдим... Қочдим, Словакияда партизанлик қилдим.

Сўнгра ҳаммаси ўтиб кетди, Совет Армияси келди. Мен ҳозир ишлаётган заводга слесарь бўлиб кирдим. Аммо яраларим мени қийнарди. Касаба союз ташкилоти даволашга жўнатди. Узоқ вақт даволандим. Аҳволим яхшиланди. Бироқ шундан сўнг слесарь бўлиб ишлай олмадим. Техника назоратининг ревизори бўлиб ишлашга ўргатишди. Ҳозир ишим жойида. Хотинимдан жуда миннатдорман, яхши ўғлим бор, кўнгилдагидек уйим, хуллас, турмушимдан нолимайман.

Фақат отам баъзан ўғлимга, буни ҳали яхши ҳаёт деб бўлмайди, энг яхши турмуш коммунизмда бўлади, дея уқтиради. Қария тўғри гапиради.

У ҳозир Дебренцда туради. У ердагилар уни яхши танишади. Янош Гайду қаерда туради? — деб сўранг, истаган одам сизни унинг ҳузурига бошлаб боради. Менинг отим Золтан Гайду. Кечирасиз! Ўзимни танитмапман ҳам...

Пешт водийси узра тонгнинг сутранг ёғдуси тушди. Дунай кўк гумбазининг рангига уйғунлашиб, мовий тусга кирди, сувда биноларнинг ғира-шира акси тушиб турарди. Шаҳар уйғона бошлади. Биз меҳмонхона эшиги олдида турардик.

— Раҳмат сизга, ўртоқ Золтан Гайду.

— Узоқ гапириб, сизни толиқтириб қўйдим, узр, — деди Золтан Гайду. — Рус ўртоқ билан узоқ сайр этганимни отамга айтсам, роса қувонади. Отамда граждан лар уруши тўғрисида жуда кўп совет китоблари бор. Аммо у Советлар мамлакатининг Ленин башорат қилиб айтган бугунги ҳаётига жуда қизиқади. Мен бу ҳақдаги китобларни қидиряпман. Адабий кечага ҳам шундай китобларни қаердан топиб олишни билиш учун борган эдим. Майли, ҳайр бўлмаса... Сизга оқ йўл тилайман!

Мен иккиланиб қолдим...

— Бир дақиқа гапимга қулоқ солинг, — дея Гайдуни тўхтатиб, ундан сўрадим: — Отангизга Ленин берган нон кейин қаёқда қолиб кетди?

Золтан Гайду бир зум ерга қараб туриб, сўнг узр сўрагандек жилмайиб:

— Отам Россиядан жўнаб кетаётганида, рус солдатлари Ленин нони турган халтага йўлда ейсан деб ўзларининг қотган нонларини солишган. Бу нонлар ҳам Ленин нонидан фарқ қилмаган, бир хил бўлган. Ҳеч қиси йўқ, венгерлар халқингиз ва Ленин еган қотган қора нонни кўришган. Отам эса халтадаги ноннинг қай бири Лениники-ю, қай бирини солдатлар солишганини ажратолмай қолган. Венгерлар учун ҳам халқ еган нон билан Ленин еган нон орасида фарқ йўқлигини билиш муҳимроқ эди. Бу — рус революциясининг нони эди. Машаққат ва қийинчилик билан қўлга киритилган нон. Бугун ер юзидаги жамики одамлар бу нон ҳақида билиб қўйишсин.

— Ҳа, билиб қўйишсин.

Мен Золтан Гайдунинг қўлини маҳкам қисдим ва унинг ортидан анчагача қараб қолдим... Қоматдор, келишган, кенг яғринли бу киши хиёл оқсоқланиб боряпти, чунки у яраланиб, бир кўзидан ажралган.

Ер юзида қанчадан-қанча яхши одамлар бор. Минг афсуски, бундай кишилар билан тасодифан учрашиб қоласан, хайрлашаётганингда эса, чанқоғи босилмаган одамдай қийналасан.

Саъдулла КАРОМАТОВ таржимаси.

СЎЗ — СОВЕТ АДАБИЁТИ КУНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Қалб қувончи

Иван ДРАЧ,
шоир, Тарас Шевченко номидаги Украина ССР Давлат мукофоти лауреати

Совет адабиёти ўзининг илк қадамларидан бошлаб коммунистик идеаллар ва жамиятимизнинг ҳаётий принципларини амалга ошириш ва тасдиқлаш учун курашиб келмоқда. Шу билан биргаликда у Улуғ Октябрь социалистик революциясидан то бизнинг кунимизгача Иттифоқимиздаги барча миллат ва элатларнинг чинакам маънодаги қаҳрамонлик йўлини ўзида ёрқин акс эттиради.

Ўзбек ва украин адибларини қадим тарихга эга дўстлик ва қардошлик ришталари боғлаб туради. Украина ва Ўзбекистонда ҳам ҳар иккала адабиёт намояндалари асарлари азалдан таржима қилиниб, китобхонлар томонидан севиб ўқилиб келинмоқда. Украин адабиётининг классиклари бўлган Тарас Шевченко ва Леся Украинка шеъриятини ўзбек китобхонлари қанчалик севиб ўқишса, Навоий, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Зулфия, Ойбек асарларини украин шеърхонлари ҳам меҳр-муҳаббат билан мутолаа қиладилар.

Ўзбекистонда зўр шодиёнага айланиб кетган Совет адабиёти кунларида иштирок этар эканман, ҳамкасб дўстларим — Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Муҳаммад Али, Барот Бойқобилов каби навқирон ўзбек шеъриятининг истеъдодли вакиллари билан учрашиш, улар билан ижодий мулоқотда бўлиш менга завқ-шавқ бағишлади.

Ўзбек пахтакорларининг ўтган йили қўлга киритган мислсиз муваффақиятлари ва республика ҳукуматимизнинг энг юксак мукофоти — Ленин ордени билан мукофотланиши чиндан ҳам улкан воқеадир. Биз Ўзбекистоннинг колхоз ва совхозлари, пахтакорларнинг меҳнат фаолияти билан яқиндан танишар эканмиз, КПСС XXVI съезди қарорларини изчиллик билан амалга оширишга киришган ўзбек халқи ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам улкан муваффақиятларга эришишига амин бўлдик.

Қардошлик қасидаси

Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи «Ўзбекистонда Совет адабиёти кунлари» номида 24 саҳифалик махсус нашр чиқарди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездига қилган Ҳисобот докладидаги ушбу сўзлар унинг лейтмотивини ташкил этади: «Миллий маданиятлар равнақ топиб ва бир-бирини бойитиб бормоқда. Янги социал ва интернационал бирлик — ягона совет халқининг маданияти шакллана бормоқда. Бу жараён бизда социализм даврига хос тарзда: тенглик, қардошларча ҳамкорлик ва ихтиёрийлик асосида бормоқда. Партия миллий сиёсатнинг ана шу ленинча принципларига қатъий риоя қилинишини қаттиқ назорат қилиб турибди. Биз бу принциплардан ҳеч қачон қайтмаймиз!»

Ўртоқ Л. И. Брежнев Ҳисобот докладининг адабиёт ва санъат, янги инсонни камол топтириш, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада такомиллаштиришга доир қисми «Халқ манфаатлари билан яшайлик» деган сарлавҳа остида берилган. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг «Халқ билан, партия билан бирга» сарлавҳали мақоласи республикамизда ўтаётган нурли байрамга бағишланган.

Махсус нашрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Совет адабиёти кунлари иштирокчиларига табрикномаси, атоқли совет ёзувчилари Георгий Марков, Виталий Озеров, Вадим Кожевников, Владимир Карпов, Сергей Баруздин, Даниил Гранин, Иван Стаднюк, Юрий Ритхеунинг ранг-баранг мақола ва асарлари, кўпмиллатли совет адабиётининг Ойбек, Расул Гамзатов, Ғафур Ғулом, Алексей Сурков, Роберт Рождественский, Николай Доризо, Лариса Ахматова, Римма Казакова, Анатолий Софронов, Ҳамид Олимжон, Зулфия, Ҳамид Ғулом, Асқад Мухтор сингари хассос шоирларнинг ижодидан намуналар берилган. Суратларда Ватанимиз сўз санъаткорларининг ўзаро дўстлиги, ҳамкорлиги, қардошлиги ўз ифодасини топган.

Ёзувчилар союзининг махсус газетаси СССР халқларининг ленинча дўстлиги ва қардошлигини тағин ҳам мустаҳкамлашга, республикамиз ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлари ва зиёлиларининг КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажариш, коммунистик бунёдкорликда янги зафарларга эришиш учун курашда амалий ва сиёсий активлигини юксалтиришга кўмак берувчи Совет адабиёти кунларининг моҳияти очиб берилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётида куни кеча чоп этилган бу махсус газета дид билан безатилганлигини таъкидлаш керак.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ПЛАНЕТАМИЗДА

БУЮК ТАРИХИЙ ВОҚЕА

Ҳиндистон коммунистик партияси миллий кенгаши бош секретари Ражешвара Раонинг Деҳлида тарқатилган баёнотида бундай дейилади: КПСС XXVI съезди — буюк тарихий воқеалардан бири бўлиб, бутун дунё жамоатчилигининг диққат-эътиборини ўзига жалб этмоқда, чунки унинг қарорлари ер юзида вазиятнинг келгусидаги ривожига жуда катта таъсир ўтказади.

Баёнотда айтиладики, совет коммунистларининг анжумани халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги ва жипслигининг ўсганлигини, социализм ва миллий мустақиллик учун олиб борган тинимсиз кураш туфайли КПСС ва бутун улуғ Совет Иттифоқи эришган катта обрў-эътиборни намойиш қилди. Бу анжуманда жаҳоннинг 109 мамлакатидан коммунистик, ишчи, миллий-демократик партиялар ва бошқа партиялар ва ташкилотларнинг 123 делегацияси қатнашди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг съездда қилган Ҳисобот докладида, дейилади баёнотда, халқаро майдондаги асосий воқеалар ёрқин таҳлил қилиб берилган. Докладда социализм, демократия, миллий мустақиллик ва тинчлик учун курашувчилар эришган жуда катта тараққиёт қайд қилиб ўтилди.

Сўнгги ўн йиллик жаҳон жамоатчилигининг янги урушларнинг келиб чиқишига қарши, тинчлик ва социализм учун кураши тинмай ривожланганлигини кўрсатиб турибди, деб таъкидланади баёнотда. Бу муваффақиятлар Пекин раҳбарлари билан иттифоқ бўлиб иш кўраётган АҚШ бошлиқ империализм кучларини, кескинликнинг юмшаши сиёсатини қайта кўриб чиқиш, кескинликни кучайтириш ва қуролланиш пойгасини авж олдириш соҳасидаги уларнинг ҳаракатларини активлаштириб юборди. Бундай шароитда, деб таъкидлади Ражешвара Рао, тинчликни сақлаб қолиш учун Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг фаолияти жуда катта аҳамият касб этади.

Л. И. Брежневнинг докладида, деб уқтириб ўтди Р. Рао, Совет Иттифоқининг экономикада, социал муносабатларни ривожлантириш ва маданият соҳасида эришган катта муваффақиятлари акс эттирилган. Ўзаро ёрдам ва социалистик интеграция асосида социалистик мамлакатлар иқтисодий қудратининг тез ўсганлиги, дейилади баёнотда, социалистик системанинг капитализм устидан афзалликларини кўрсатувчи яққол далилдир. (ТАСС).

Венгрия Халқ Республикасида троллейбуснинг янги типи (суратда) яратилди. Қўшимча ички ёниш двигатели машинага контакт симлари бўлмаган кўчаларда ҳам қатнаш имконини беради. МТИ—ТАСС фотоси.

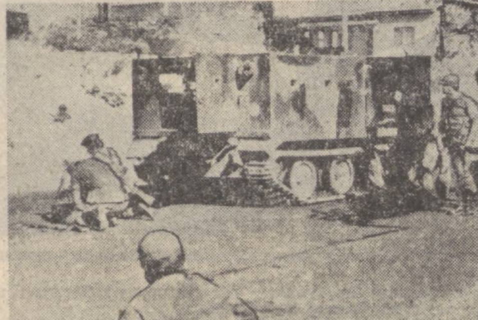

Америка Қўшма Штатлари Сальвадордаги режимга кўплаб қурол-яроғлар етказиб бермоқда. Расмий Вашингтондаги «инсон ҳуқуқлари ҳимоячилари» халқ қўзғолонини қонга ботиришга уринаётган репрессив хунтага ёрдам беришга шошилмоқда.

Суратда: хунта қўшинлари навбатдаги жазо рейдига жўнамоқда. ЮПИ—ТАСС фотоси.

ЮГОСЛАВИЯ СКУПШЧИНАСИДА

БЕЛГРАД. (ТАСС). ЮСФР скупшчинаси мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга мўлжалланган планини тасдиқлади.

Ҳозирги беш йилликнинг бош вазифаси, дейилади планда, иқтисодий барқарорликка эришиш, шу жумладан меҳнат унумдорлигини ошириш, экспортни кўпайтириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ўстиришдир. Планда жами ижтимоий маҳсулотни ҳар йили ўрта ҳисобда 4,5 процент кўпайтириш, шунингдек саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ҳажмини ошириш кўзда тутилади. Шу беш йилликда энергетика, хом ашё базаси, агросаноат комплекси, машинасозлик, транспорт илдам суръатлар билан ривожланади. Беш йил ичида 750 мингта квартира қуриш режалаштирилмоқда.

Иттифоқ ижроия вечесининг раиси В. Журанович ЮСФР скупшчинасида сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, шу беш йилликда хўжалик юритиш самарадорлигини оширишга, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлароқ фойдаланишга, ички резервларни қидиришга асосий эътибор берилади.

Шу билан бирга нотиқ Югославия экономикаси жиддий қийинчиликларни бошидан кечираётганини қайд қилиб ўтди. Бу қийинчиликлар жаҳон бозорида нефть нархининг кескин равишда ошганлиги, импорт қилинаётган хом ашё ва машина-ускуналарнинг қимматлашганлиги, шунингдек экономикада бир қанча мутаносибликлар ва меҳнат унумдорлиги даражасининг пастлиги оқибатида келиб чиқди.

Шу беш йилликда, деди у, иқтисодий проблемаларни изчиллик билан ҳал қилиш, жумладан тўлов балансининг камоматини, ташқи қарзни қисқартириш, нарх-навонинг ўсишини, капитал маблағлардан самарасиз фойдаланишни тўхтатиш зарур.

АДОЛАТЛИ КУРАШ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ЯУНДЕ, 19 март. (ТАСС). Камерун Жанубий Африка Республикаси ирқчиларининг Намибияни қонунга хилоф равишда оккупация қилиб турганлигига қарши кескин норозилик билдиради, деб ёзади ҳукуматнинг «Камерун трибюн» газетаси. Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилоти раҳбарлигида озодлик, ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақиллик учун адолатли кураш олиб бораётган Намибия мазлум халқини қатъий туриб қўллаб-қувватлаётган Камерун Намибия проблемасининг бир томонлама ҳал этилишини батамом рад этади, деб таъкидлайди газета.

Жанубий Африка Республикаси ва Намибия халқларига нисбатан зуравонликка чек қўйилиши учун Жанубий Африка Республикасига қарши ҳар томонлама иқтисодий жазо чоралари кўриладиган вақт келди, деб ёзади газета.

УЙДИРМАЛАР РАД ЭТИЛДИ

19 март куни Кобулда АДР ташқи ишлар министрлигида маҳаллий ва чет эл журналистлари учун ўтказилган матбуот конференцияси давомида Афғонистон маъмурлари Покистон ҳарбий маъмуриятининг шу йил 2 март куни Покистон авиакомпаниясининг самолёти олиб қочилиши билан боғлиқ уйдирмаларини қатъиян рад этдилар.

Матбуот конференциясида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, АДР ҳукумати муаммонинг тинч йўл билан бартараф этилиши учун имкони бўлган ҳамма ишни қилди. Бироқ Покистон маъмурларининг муаммога игвогарлик билан масъулиятсизларча ёндашуви ва сиёсий найранглари шу муаммо ўн уч кун мобайнида ҳал этилмай қолишига олиб келди.

Афғонистон маъмурлари гўё Кобулда самолётни олиб қочган кишиларга қурол берилди, деган уйдирмаларни қатъий равишда рад этдилар.

Матбуот конференциясининг охирида таъкидлаб ўтилганидек, Покистон маъмурлари тўқиб чиқарган ана шу ҳамма айблардан кузатилган асосий мақсад кескин ички проблемалардан эътиборни чалғитишдан ҳамда Покистон милитаристик ҳукуматининг муҳолифларини таъқиб этишни кучайтиришдан иборатдир. (ТАСС).

ХИМИЯ САНОАТИНИНГ ТЎНҒИЧИ

Афғонистоннинг шимолида жойлашган Мозори Шариф шаҳридаги азотли ўғитлар заводида 105 минг тонна карбамид ишлаб чиқарилди.

Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилган ана шу корхона ёш республика химия саноатининг тўнғичи ва мамлакатнинг энг йирик саноат маркази бўлиб қолди. Афғон деҳқонлари завод ишлаб чиқараётган маҳсулотдан кенг фойдаланмоқдалар. Улар шу йили кўкламги экиш кампанияси вақтидагина АДР ҳукумати қарорига мувофиқ, 33 минг тонна химиявий ўғит оладилар. Карбомиднинг бир қисми Совет Иттифоқига экспорт қилинади.

Мозори Шарифдаги заводда Афғонистон шимолий вилоятлари ишчилар синфининг ўзагини ташкил этувчи 3 мингдан кўпроқ ишчи меҳнат қилмоқда.

Завод раҳбарлари, партия комитетлари ва касаба союзлари ишчилар фаровонлигини оширишга, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга катта аҳамият бермоқдалар. (ТАСС).

СИНЬХУА НЕГА ДАРҒАЗАБ?

Шу нарса маълумки, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлашни мақсад қилиб қўядиган ҳар қандай ташқи сиёсий ишлар қизил алвон ҳўкизга қандай таъсир қилса, Пекиндагиларга ҳам худди шундай таъсир қилади. Суньхуа агентлигининг Совет Иттифоқи янги ташаббусларига бағишланган ва ғазабга тўлиб-тошган шарҳи буни тасдиқловчи яна бир далилдир.

Ҳозирги вақтда СССРнинг тинчликсевар ва реалистик таклифлари турли мамлакатларнинг пойтахтларида эътибор билан ўрганиб чиқилмоқда, кўпгина ҳукуматларда, парламентларда, сиёсий партияларнинг штаб-квартираларида жиддий равишда муҳокама этилмоқда. Ана шу ташаббуслар кўпгина актуал халқаро проблемаларга даҳлдор бўлиб, уларни халқаро жамоатчилик жуда маъқуллаб кутиб олди. СССРнинг таклифларига ҳамма жойда ана шундай муносабатда бўлинмоқда. Аммо фақат Пекинда бундай эмас. Синьхуа агентлигининг шарҳидан маълум бўладики, у ерда кескинлик юмшатилишини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга доир совет таклифларига бир хилда ёндашилмоқда: бундай таклифларнинг ҳаммаси, таъбир жоиз бўлса, бўсағаданоқ улоқтириб ташланмоқда. Ишончни мустаҳкамлашга доир тадбирларни қўлланиш зоналарини кенгайтириш тўғрисидаги таклифми?

Бу—«Совет экспансионизми учун бир ниқоб» — деб жар солмоқдалар Пекиндаги пропагандистлар. НАТО ва СССРнинг ўртача олисликдаги янги ракета-ядро воситаларини Европада жойлаштиришни тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги таклифни «Ғарб учун бир тузоқ!» — деб ҳаддидан ошади Синьхуа. Афғонистонга тааллуқли масалаларни Форс кўрфазининг хавфсизлиги масалалари билан боғлиқ ҳолда муҳокама этишга СССРнинг тайёрлигими? «Регионда совет гегемончилигини ўрнатиши лозим бўлган маккорона найранг» эмиш. Хуллас, ҳаммаси шу руҳдаги гаплардан иборат.

Дарвоқе, ҳозирги Пекиндагилар ҳам шуни тушуна бошлаган кўринадиларки, «совет гегемонизми» деган бемаъни гаплар ва бақириқ-чақириқлар билангина тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган муҳим таклифларни йўққа чиқариб бўлмайди, ҳавойи «совет агрессияси режалари» борлигини исботлаш мумкин эмас — далиллар бўлмаганда ҳам, лоақал уни бор қилиб кўрсатиш керак бўлади. Синьхуа ҳам дарҳол ана шундай қилади: «СССР ҳозирдаёқ Ғарбдан устунликка эришди», «Совет Иттифоқи Ғарбий Европа билан АҚШ ўртасига нифоқ солмоқчи» деган гапларни тўқиб чиқарди. Бу гапларнинг мағзини чақиб кўринг-а: Ғарбдаги «советшунослар» ҳуржунидан олинган жуда таниш наъмалар-ку бу! Аммо ҳамманинг жиғига теккан бу уйдирмалар қандай қилиб Синьхуа телетайпларига тушиб қолди? деган савол туғилади. Ҳамма гап шундаки, мазкур агентлик совет ташаббусларига қарши ўзининг бирон-бир далил-исботларини келтиришга қодир бўлмаганлигидан НАТО «қузғунлари»нинг ва Ғарб буржуа матбуотининг улар билан боғлиқ реакцион органлари тўқиган туҳмат-бўҳтонларни шунчаки такрорлашдан бошқа бирон яхшироқ нарсани топа олмади...

Шундай қилиб, Синьхуа агентлиги Совет Иттифоқининг тинчликсевар ва реалистик ташаббусларига пекинча бемаъни гапларни НАТОнинг туҳмат-бўҳтонлари билан аралаштириб «жавоб қайтарди». Дарвоқе, бундан бошқача бўлишини кутиш ҳам амри маҳол эди: бу ташаббуслар пекинлик гегемончиларнинг агрессив буюк давлатчилик муддаоларига ғоят зид эканлиги очиқ кўриниб турибди. СССР халқлар ўртасида ишонч ва ҳамкорлик учун курашаётган бир пайтда Пекин кескинликни кучайтириш, можароларни авж олдириш йўлидан боришга зўр бериб уринмоқда. Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини жиловлаш йўлидан изчиллик билан бораётган бир пайтда милитаристик жазавага берилиб кетган Пекиннинг юқори доиралари бунинг аксича қуролланиш пойгасини кучайтиришга уринмоқда. Москва кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашни ўзининг бош вазифаси деб билаётган бир пайтда Пекин бунинг аксича Ғарбнинг агрессив империалистик доиралари билан биргаликда ҳаракат қилиб, кескинликни юмшатиш ишига путур етказмоқ учун қўлидан келган ҳамма ишни қилмоқда. КПСС XXVI съездида тинчликка қилинган қудратли даъват Пекиннинг юқори доиралари билан унинг жарчиси —Синьхуа агентлигини ғазаблантириб юборганлигига ажабланишнинг ҳожати борми?

Аммо Хитой пропагандистларининг туҳматчилик машқлари якуни уларнинг фойдасига ҳал бўлмаганлиги яққол кўриниб қолди: Пекиндагилар Совет Иттифоқининг янги ташаббусларига тош отмоқчи эдилар. Лекин бу тош уларнинг ўзларига қайтди. Синьхуа агентлигининг ғазабли ҳуружлари пекинлик гегемончилар халқаро майдонда тинчлик душманлари, кескинликни юмшатиш ғанимлари сифатида иш кўраётганликларини яна бир бор тасдиқлайди, холос.

Ю. КОРНИЛОВ,
ТАСС сиёсий обзорчиси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

23 — 29 МАРТ

23 МАРТ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 11.20 — Ҳужжатли фильмлар. 11.40 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Онамларнинг мактаби. 16.15— Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши. 17.30 — Ёшлар адреслари. 18.30 — Сўз — съезд делегатларига. 19.00 — Гандбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 19.30 — Беш йиллик ва коллектив. 20.00 — Грециянинг миллий байрами. — Мустақиллик кунига. 20.20 — Яширин обком ҳаракатда. Кўп серияли бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Опера билан учрашув. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.00 — Қўғирчоқ фильм. 18.10 — Концерт. 18.45 — Советский воин. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Зариповлар сулоласи. 20.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистонда совет адабиёти кунларининг тантанали ёпилиши ва совет адабиёти интернационал кечаси.

II.

18.40—Болалар учун фильм. 19.00 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Ҳужжатли фильмлар.

24 МАРТ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 1-серия. 11.10 — Концерт. 11.25 — Ҳайвонот оламида. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг — иқболинг. 16.00 — Бирма Иттифоқи социалистик республикасининг миллий байрами — Қаршилик кунига. 16.30 — Оскар, Кина ва Лазер. Бадиий фильм. 18.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 18.30 — Қувноқ нотачалар. 18.45 — «Время» программасининг почтаси. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.15 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион викторина. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Билмасвой Қуёшли шаҳарда. 1-фильм. 11.45 — Концерт. 12.15 — Иван ила Марья. Бадиий фильм. 18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Фильм-концерт. 19.10 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 22.25 — Қирол Лир. Бадиий фильм. 1-серия. 23.35 — Қўл тўпи бўйича биринчи лига командалари ўртасида СССР чемпионати. «Старт» (Тошкент) — «Колхозчи» (Ашхобод).

II.

18.40—Болалар учун фильмлар. 19.30 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 20.45 — Бадиий ўқиш.

25 МАРТ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 2-серия. 11.20 — Олга, болакайлар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Монголия билан учрашув. 15.50 — Шахмат мактаби. 16.20 — Горнчилар, қаердасиз! 16.50 — Рус тили. 17.20 — Иккинчи синфда икки йил ўтирган Иван Семёнов ҳаётидан уч ярим кун. Бадиий фильм. 19.45 — Инсон ва қонун. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ёшлар дуэти. 20.15 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Спорт программаси: Футбол бўйича СССР чемпионати. Хоккей бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Капитан. Бадиий фильм. 12.15 — Мактаб ўқувчилари «Санъат байрами» еттинчи республика кўрик-конкурсининг очилиши. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Ўсмирлар ижоди. 19.05 — Хўжалик механизмини такомиллаштириш. 19.30 — Ахборот. 19.45— Врач маслаҳатлари. 20.00 — Телевизион новеллалар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Орзу. Фильм-концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Йўл қурилмоқда. 22.10 — Қирол Лир. Бадиий фильм. 2-серия. 23.20 — Халқаро аҳвол кундалиги.

II.

18.40 — Болалар учун фильм. спектакль. 19.30 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Меҳнаткашлар дам олишига — давлат ғамхўрлиги. 20.45 — Сув полоси бўйича ўсмирлар ўртасида СССР биринчилиги.

26 МАРТ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 3-серия. 11.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Китоб ҳафталиги. 16.25 — Уфқ. 17.25 — Бангладеш Халқ республикасининг миллий байрами — Мустақиллик кунига. 17.40 —Расмус—дайди. Бадиий фильм. 1-серия. 18.45— Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 —Очиқчасига гап. 20.10 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Эртага— Халқаро театр куни. Кўрсатув тугагач дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Билмасвой Қуёшли шаҳарда. 2-фильм. 11.50 — Мўъжизалар куни. 12.15— Буратино саргузашти. Бадиий фильм. 1-серия. 18.10 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — Ёшлик. 19.00 — Техника тараққиёти учун. 19.30—Ахборот. 19.45 — Образ ва ранглар устаси. 20.45 — Қизлар рақсга тушади. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Кўкламги экиш биринчи имтиҳон. 22.25 — Кино оламида.

II.

18.40 — Марина. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Ёшлик. 20.45 — Реклама. 21.05 —Ҳужжатли фильм.

27 МАРТ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Яширин обком ҳаракатда. Бадиий фильм. 4-серия. 11.25 — Халқ куйлари. 11.40 — Золотая шайба клубининг соврини учун. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Экран ижодий уюшмаси кўрсатуви. 15.55 — Ангола ғалаба байрамига. 16.30 — Ҳужжатли фильм. 17.20 — Расмус — дайди. Бадиий фильм. 2-серия. 18.35 — Москва ва москваликлар. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Бир соат илгари. 1981 йил 1 апрелдан бошлаб СССР территориясида вақт ҳисобининг янги тартиби тўғрисида. 19.45 — Концерт. 20.15 — Инсон манфаатлари йўлида. 21.30 — Время. 22.05 — 1981 йил қўшиқлари. 23.15 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Билмасвой Қуёшли шаҳарда. 3-фильм. 11.50 —До-ре-ми-фа-соль. 12.20 — Буратино саргузашти. 2-серия. 13.25 — Замандас. 18.20 — Салом, Тулки хола. 18.30 — Зангори экран почтаси. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Ёшлик. 20.00 — Ахборот. 20.15 — Инсон манфаати йўлида. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Ҳаёт билан ҳамнафас.

II.

18.40 — Севан ҳақида қисса. 19.30 — Казаклар йиғилганда. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Тариэл Голуа. Бадиий фильм.

28 МАРТ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — АБВГДейка. 10.35 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.05 «Москоу ньюс» газетасининг соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 11.50 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.20 — Қалбга яқин қўшиқлар. 13.20 — Спортлото. 13.30 — Ғолиблар. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Хоинлик учун қасос. 16.10 — Мультфильмлар. 16.50 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.50 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.20— Хатларингиз асосида. 19.15 — 9-студия. 20.15 — «Нора». Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — «Нора» спектаклининг давоми. 23.25 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Қалбда баҳор. Фильм-концерт. 10.30 — Баҳс. 11.05— Ёш куч. 11.35 — Финист — сар лочин. Бадиий фильм. 12.50 — Концерт. 13.40 — Биз ҳордиқ чиқарадиган дамлар. 14.25 —Зўраки табиб. Спектакль. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Яшил шиша. 18.15 — Ота-оналар университети. 18.45 — Оламга саёҳат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Санъат усталари. Тамарахоним. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Санъат усталарининг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Кўзилатиш мавсуми— масъулиятли давр. 22.20 —Кўчатлар. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

29 МАРТ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Экранда — кинокомедия. 16.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.00 — «Москоу ньюс» газетасининг соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 17.30 — Салом, цирк! 18.30 — Халқаро панорама. 19.20 — Тугалланмаган зиёфат. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — СССР халқ артисти К. Шульженко концерти. 23.20—«Москоу ньюс» газетасининг соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Концерт. 10.50 — Нуқта, нуқта, вергуль. Бадиий фильм. 12.10 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Премьералар, дебютлар, учрашувлар. 14.00 — Ёшлик таронаси. 15.10 — Реклама. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Бойчечак. 19.00 — Фан уфқлари. 19.30— Ахборот. 19.45 — Футбол чорраҳаларида. 20.30 — Ахборот. 20.50— Баҳор нашидаси. 21.30 — Время. 22.05 — Бригада пудрати — амалда. 22.20 — Ажойиб ҳаёлпараст. Кинокомедия.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — АБВГДейка. 10.35 — Ота-оналар, сизлар учун. 11.05 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.35 — Халқ оҳанглари. 11.50 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 12.20 — Спортлото. 12.30 — Максим Танк поэзияси. 13.05 — Ҳужжатли фильм. 14.00 — Қуёш хазинаси. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Салом дарё. Бадиий фильм. 16.20 — Ҳамдўстлик телевизион журнали. 16.50 — Ҳайвонот оламида. 17.50 — Сўз — съезд делегатларига. 18.00 — Концерт. 18.35 —Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 19.05 — Мультфильм. 19.20 — Музикали программа. 20.05 — Валерий Чкалов. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР кубоги. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Миниатюралар театри. 10.50— Сўз кетидан сўз келар. 11.10 — Концерт. 11.50 — Сиҳат-саломатлик. 12.20 — Кинопублицист экрани. 13.05 — Шахмат мактаби. 13.35 — Қишлоқ изқувари. Бадиий фильм. 15.00 — Ёшлик. 15.30 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.05 — До-ре-ми-фа-соль. 18.35 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга 22.20 — Оқ бим Қора қулоқ. Бадиий фильм. 2-серия. 23.45 — Қўл тўпи бўйича СССР чемпионати.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.50 — Душанба кўрсатувлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — Ёш ижрочилар концерти. 9.35 — М. Каримов куйлайди. 10.15 — Дугоналар. 11.30 —Қ. Комилов. Ў. Рашид шеърларига басталаган «Эл мадҳи» қўшиғи ўргатилади. 13.00 — Қўзилатиш мавсуми намунали ўтмоқда. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари, сизлар учун. 14.00 — Деҳқон далага чиқди. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Сиёсий билимлар радио университетида. 18.30 — Музикали глобус. 19.25 — Ўзбекистонда Совет адабиёти кунлари кундалиги. 19.40 — Эстрада миниатюралари. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — М. Дадабоева ва ака-ука Ваҳобовлар куйлайди. 23.15 — Дам олиш соатида.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/III да Ўн учинчи раис.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/III да Мукофот (19.00, билетлар сотилган).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ПОЛИМЕРЛАР ХИМИЯСИ БЎЛИМИ

лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: тадқиқотлашнинг физикавий-химиявий методлари, полимерларни химиявий модификациялаш (фан кандидатлари — 2 ўрин);

кичик илмий ходимлар: полимерларнинг аналитик химияси, полимерларни химиявий модификациялаш (2).

Конкурс муддати — 20 апрелгача.

Адрес: 700047, Тошкент шаҳри, 47-алоқа бўлими, Гоголь кўчаси, 74-уй.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Қўқон музикали драма театрининг кекса ходими **Тошпулат МАЗОҲИДОВнинг** вафот этганини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги [illegible] бош агрономи С. Бобожоновага онаси **Салимахон КОСИМОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-14, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — [illegible], 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, [illegible], 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, [illegible]; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: [illegible] Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; [illegible] 33-90-50.

Р. 01876. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 67.